

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

2018

Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair
Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen
te Terneuzen

Passend Primair Onderwijs
Zeeuws Vlaanderen

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
<http://www.groenendijk.nl/>

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Kengetallen	40

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	42
B2 Balans per 31 december 2018	46
B3 Staat van baten en lasten 2018	48
B4 Kasstroomoverzicht 2018	49
B5 Toelichting behorende tot de balans	50
Toelichting voorziening jubilea	53
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	55
B7 Overzicht verbonden partijen	62
B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen	63
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	64
Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat	65
Ondertekening jaarverslag	66

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	67

Jaarverslag 2018

Naam	Stg. Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws Vlaanderen
Werkgeversnummer	21438
Bezoekadres	Oude Vaart 1
Postcode en Woonplaats	4537 CD Terneuzen
Versie	Versie 1.1 d.d. 18-06-2019
Vastgesteld	

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Verslag Toezichthoudend orgaan (Algemeen Bestuur)	4
3	Algemene informatie.....	7
3.1	Bevoegd gezag	7
3.2	Deelnemende schoolbesturen	7
3.3	Historische context	7
3.4	Kernactiviteiten	7
3.5	Stichtingsorganen.....	7
3.6	Organogram	8
3.7	Samenstelling bestuur	8
3.8	Bureau samenwerkingsverband en bedrijfsvoering.....	9
3.9	Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag.....	10
3.10	Permanente werkgroep Passend Onderwijs	10
3.11	Ondersteuningsplanraad (OPR)	11
3.12	Klachten en bezwaren	11
4	Beleid, kaders en activiteiten	12
4.1	Kern	12
4.1	Resultaten in 2018	13
4.2	Evaluatie beleid	17
4.3	Verantwoording en monitoring.....	17
4.4	Diversen	18
5	Samenwerkingsverband in cijfers	19
5.1	Ontwikkeling alle leerlingenstromen	19
5.2	Ontwikkeling aantal leerlingen speciaal basisonderwijs	19
5.3	Ontwikkeling aantal leerlingen speciaal onderwijs.....	20
5.4	Index ontwikkeling leerlingenstromen.....	21
5.5	Opbouw baten en lasten samenwerkingsverband	22
6	Financiën	25
6.1	Balans.....	25
6.2	Kengetallen	25
6.3	Staat van baten en Lasten	26
6.4	Treasuryverslag	27
7	Continuïteitsparagraaf.....	28
7.1	Meerjaren kengetallen	28
7.2	Uitgangspunten beleid.....	28
7.3	Meerjaren staat van baten en lasten	30
7.4	Meerjaren balans	31
7.5	Meerjaren kasstroom overzicht	32
7.6	Belangrijkste risico's en onzekerheden	33
8	Bijlage Onderwerpen Dagelijks Bestuur	35
9	Bijlage Onderwerpen Algemeen Bestuur	37

1 Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. In dit jaarverslag doet het bestuur verslag van de gang van zaken en van het gevoerde beleid in het verslagjaar (zie o.a. hoofdstuk 4).

Het jaarverslag biedt, naast het cijferdeel, algemene informatie over de rechtspersoon en schetst de belangrijkste ontwikkelingen gedurende het verslagjaar. Het bestuur geeft tevens de ontwikkeling aan van leerlingenstromen. U treft verder een overzicht aan van de financiën en in de continuïteitsparagraaf zijn de belangrijkste risico's en onzekerheden beschreven.

Voor de samenstelling van het jaarverslag 2018 is o.a. gebruik gemaakt van het ondersteuningsplan, het jaarplan, van de diverse bestuursverslagen uit 2018, het vorige jaarverslag en van eerdere, financiële managementrapportages. In het bestuursverslag is een verbinding gemaakt tussen het beleid en de resultaten. Eerder is gekozen voor een andere opzet van het jaarverslag, waarbij het beleid, de financiën en de ontwikkeling van de leerlingenstromen (hoofdstuk 5) meer in samenhang zijn gebracht.

Voor de beschrijving van de beleidsthema's in 2018 is specifiek gebruik gemaakt van het jaarplan 2018. Voor een overzicht van de door het bestuur behandelde onderwerpen in 2018 wordt verwezen naar de bijlagen aan het einde van dit jaarverslag.

Gezien de start van Passend Onderwijs per 1-8-2014 is het kalenderjaar 2018 het vierde volledige jaar geweest waarin het Samenwerkingsverband haar taken uitvoerde. In 2018 is een nieuw ondersteuningsplan ontwikkeld voor de periode 2018-2022.

Het bestuur deelt dit verslag met alle aangesloten scholen en met de overige onderwijs- en ketenpartners. Daarnaast publiceert het bestuur dit verslag op de eigen website. Het bestuur is bekend met het voornemen van de onderwijsinspectie om de gegevens van dit verslag openbaar te maken. Op deze wijze wordt gericht de maatschappelijke verantwoording vormgegeven.

Het bestuur dankt alle medewerkers, schoolleiders en partners voor de samenwerking en hun inzet om iedere leerling een passende plek te bieden.

S.T.J. van Alphen
Voorzitter dagelijks bestuur

2 Verslag Toezichthoudend orgaan (Algemeen Bestuur)

Inleiding

Het Algemeen Bestuur (AB) van het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen fungeert als toezichthouder van het Dagelijks Bestuur (DB) en vervult de rol als toezichthoudend orgaan van het Samenwerkingsverband. Statutair is sprake van een zgn. 'one tier-model'. Uitvoerende en toezichthoudende bestuursleden zitten in één bestuur. Het Dagelijks Bestuur legt (voorlopige) besluiten voor ter goedkeuring van het Algemeen Bestuur.

Het (Dagelijks) Bestuur en het toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband (Algemeen Bestuur) volgen de Code Goed Bestuur voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit. De bestuurlijke inrichting van het samenwerkingsverband en het bestuurlijk functioneren worden getoetst aan de principes van deze code.

Organisatie

Het toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband bestond in 2018 uit de volgende personen:

Bestuurslid	Dhr. H. Verweg	AB-lid/toezichthoudend
Bestuurslid	Dhr. E.P.I. van Remortel (t/m 31-1-2018)**	AB-lid/toezichthoudend
Bestuurslid	Mevr. E.D. de Neef (vanaf 1-2-2018)**	AB-lid/toezichthoudend
Bestuurslid	Dhr. P. Hofstede (t/m 31-7-2018) **	AB-lid/toezichthoudend
Bestuurslid	Dhr. F.J.M. van Esch (vanaf 1-8-2018)**	AB-lid/toezichthoudend
Bestuurslid	Dhr. H. Eilander/Dhr. L. Koppejan*	AB-lid/toezichthoudend
Bestuurslid	Dhr. L.F. Hamelink	Voorzitter AB/toezichthoudend

**Zowel bij de Stichting Katholiek Onderwijs Hulst als bij de Stichting De Korre was er in 2018 een bestuurswisseling. Bij SKOH volgde mevr. E.D. de Neef per 1 februari 2018 dhr. E. van Remortel op. Bij De Korre trad per 1 augustus dhr. F.J. M. van Esch aan als voorzitter van het College van Bestuur. Hij volgde dhr. P. Hofstede op. * Dhr. L. Koppejan, directeur van De Sterrenpracht te Axel, is gemandateerd namens LEV Scholengroep West-Nederland de vergaderingen van het Algemeen Bestuur te bezoeken.

Het toezichthoudende deel van het bestuur heeft omtrent de eigen beloning het volgende besloten: de leden krijgen een jaarlijkse vergoeding van ad € nihil.

Statutaire taken

Statutair stelt het bestuur – AB en DB samen – de jaarrekening vast (artikel 7 lid 7c). Het DB bereidt de door het bestuur vast te stellen jaarrekening en het jaarverslag voor (artikel 7 lid 8c). Het bestuur stelt een jaarverslag op (artikel 14 lid 3). Tevens wijst het bestuur de accountant aan die wordt belast met de uitvoering van de controle van de jaarstukken. Deze taken zijn in 2018 naar tevredenheid uitgevoerd. Het Algemeen Bestuur verleende op 20 juni 2018 zijn goedkeuring aan het jaarverslag 2017, in aanwezigheid van dhr. M. Overbeek van DRV Accountants.

Daarnaast treedt het bestuur formeel op als werkgever.

In de AB-vergadering van 20 december 2017 werd de (meerjaren)begroting 2018-2021 goedgekeurd. Op 19 december 2018 verleende het Algemeen Bestuur tevens zijn goedkeuring aan de (meerjaren)-begroting 2019-2022 incl. toelichting. Het Algemeen Bestuur is o.m. belast met het toezicht op de 'doelmatige en efficiënte aanwending van de verworven middelen'.

Het Algemeen Bestuur is verder, vanaf voorjaar 2018, betrokken geweest bij de evaluatie van het bestaande ondersteuningsplan en bij de ontwikkeling van een nieuw ondersteuningsplan. Op 16 april namen alle leden van het Algemeen Bestuur deel aan een speciale studiemorgen. Het nieuwe ondersteuningsplan 2018-2022 werd goedgekeurd op 20 juni 2018.

Middels de agendering van diverse onderwerpen is het Algemeen Bestuur naar tevredenheid in de gelegenheid gesteld toezicht te houden op het beleid van het Dagelijks Bestuur, op de algemene gang van zaken, alsmede op de uitvoering en de kwaliteit van de activiteiten. Zie bijlage 2 aan het eind van dit jaarverslag: Onderwerpen AB-vergaderingen 2018. Hiermee is statutair uitvoering gegeven aan artikel 7 van de statuten.

Verdere toelichting op het toezicht op het beleid in 2018

Het Algemeen Bestuur c.q. het toezichthoudend orgaan volgde in 2018 doorgaans de agenda van het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur kwam in 2018 acht keer bijeen, nl. op 24-1, 28-2 (extra), 21-3, 30-5, 20-6, 19-9, 31-10 en 19-12. Voor een overzicht van de behandelde onderwerpen wordt verwezen naar bijlage 2 → Onderwerpen Algemeen Bestuur 2018.

Specifiek volgde het Algemeen Bestuur in 2018 de uitvoering van het jaarplan 2018, in het bijzonder de ontwikkelingen in het kader van het project 'Toekomstbestendig onderwijszorglandschap Zeeuws-Vlaanderen', rond thuisnabij onderwijs. Daarnaast ging volle aandacht uit naar thema's als de ontwikkeling van de governance-structuur van het samenwerkingsverband en naar de borging van expertise en dienstverlening. Zie hiervoor ook H4 van dit jaarverslag.

Inzet op thuisnabij onderwijs

Met name de uitwerking van het beleid m.b.t. thuisnabij onderwijs heeft de nodige impact op de schoolbesturen. Als gevolg van de deelname van de schoolbesturen in het Algemeen Bestuur, kon dit mede als affastingspodium fungeren voor de nieuwe ontwikkelingen. Dit bevorderde de betrokkenheid van de aangesloten schoolbesturen bij het beleid van het samenwerkingsverband.

Inhoudelijk kan positief terug gezien worden op het vervolgtraject m.b.t. thuisnabij onderwijs, zij het dat de concrete uitwerking in de subregio's nog vorm moet krijgen. Eind 2018 is de opdracht op dit punt nog niet volledig volbracht en vindt nog altijd gesprek plaats. Het algemeen bestuur kon zich overigens in 2018 nog steeds goed vinden in het scenario om de SBO-expertise nadrukkelijker te verbinden met het basisonderwijs in de regio. Dit traject wordt in 2019 voortgezet.

Het Algemeen Bestuur was verder betrokken bij de plannen m.b.t. Thuisnabij Speciaal Onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen en m.b.t. de kansgroep. Het plan Thuisnabij Speciaal Onderwijs werd op 19 december 2018 goedgekeurd.

Het Algemeen Bestuur leverde regelmatig een bijdrage aan de kwaliteitszorg. Men wil gericht zicht krijgen op de ontwikkelingen in het samenwerkingsverband, informatie verkrijgen vanuit monitoring over risico's en periodiek geïnformeerd worden over de ontwikkeling van leerlingenstromen en de verwijzing naar de speciale voorzieningen. Zo werd in september, in het kader van thuisnabij onderwijs, o.a. een analyse gedeeld van de leerlingenstromen naar de SO- en SBO-scholen in de regio.

Governance- ontwikkelingen in 2018

Het Algemeen Bestuur ging in december 2017 akkoord met het plan van aanpak voor een herijking van de governance. SeinstraVandeLaar, organisatieadviseurs voor de publieke sector, begeleidten het bestuur in het voorjaar van 2018 naar een beter passend governance-model. O.a. de ongelijke invloed van de schoolbesturen op de beleidsvorming – a.g.v. het bestaande model DB/AB – werd als onwenselijk gezien. Daarnaast brachten de ontwikkeling naar een meer beleidsrijk samenwerkingsverband en verandering van de gezamenlijke opdracht andere beleidskeuzes met zich mee.

Op 7 februari 2018 vond een dialoogbijeenkomst plaats. Op 21 maart volgde een inspiratiebijeenkomst.

Op 30 mei 2018 koos het Algemeen Bestuur er voor de toezichthoudende taken van het Samenwerkingsverband in handen te gaan leggen van een externe Raad van Toezicht en de beleidsvormende verantwoordelijkheden bij een Algemeen Bestuur, bestaande uit alle deelnemers van het Samenwerkingsverband. De uitvoerende verantwoordelijkheden en coördinerende taken kwamen in handen van een directeur. Het bestuur wil hiermee – in een belangrijke fase van de ontwikkeling van het samenwerkingsverband - verder richting geven aan de beleidsvorming. De intentie is het model met een Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur te laten vervallen.

De organisatiewijziging heeft met de aanstelling van de nieuwe directeur (Q. Videler, per 1 november 2018) inmiddels gedeeltelijk zijn beslag gekregen. De werving van een Raad van Toezicht en de definitieve omvorming van het huidige model DB/AB staan nog in de planning.

Borging van expertise en dienstverlening

Het idee om een 'platform' of 'leernetwerk' op te zetten voor de borging van expertise, kreeg medio 2018 zeker steun, maar werd a.g.v. gemis aan Zeeuws draagvlak anders georganiseerd. De regie voor de onderwijsondersteuning kwam in het Zeeuwse overleg van de directeuren van de samenwerkingsverbanden te liggen. Het Algemeen Bestuur kijkt met waardering terug op het proces m.b.t. Onderwijs Ondersteuning Zeeland en voelde zich zorgvuldig betrokken in de doorlopen stappen.

Met het besluit om in 2019 – als samenwerkingsverband – zelf een aantal begeleiders passend onderwijs in dienst te nemen, is nu een nieuwe stap gezet in de ontwikkeling naar meer inhoudelijke expertise, passend bij de huidige ambities van het samenwerkingsverband. Bedoeling is – samen met de schoolteams – tot verdere versterking te komen van de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning.

Het Algemeen Bestuur heeft vertrouwen in deze nieuwe wijze van dienstverlening en ondersteunt de nieuwe regie vanuit het samenwerkingsverband.

Volgen realisatie begroting

Middels financiële voortgangsrapportages c.q. kwartaal- en managementrapportages werd het Algemeen Bestuur in 2018 regelmatig geïnformeerd over de begroting, de realisatie daarvan en over de forecast voor de afsluiting van het (financiële) kalenderjaar.

Samenvatting en conclusies

Het samenwerkingsverband heeft in 2018 en voorgaande jaren een ontwikkeling doorgemaakt van een relatief, beleidsarme structuur naar een samenwerkingsverband waar de inhoud meer centraal is komen te staan. Er is sprake van steeds 'rijker' beleid, waarbij het besef is gegroeid dat de schoolbesturen gezamenlijk meer kunnen bereiken dan elk schoolbestuur afzonderlijk.

In 2018 zijn belangrijke onderwerpen als thuishabij onderwijs, de borging van expertise en een andere inrichting van de organisatie c.q. governance op tafel gekomen. Het Algemeen Bestuur kijkt met gepaste trots terug op deze ontwikkelingen, maar wil zich tegelijkertijd blijvend inzetten om het beleid verder door te ontwikkelen.

Merkbaar is tevens de gegroeide rol van het Algemeen Bestuur. In het algemeen is men zich bewuster geworden van de rol als toezichthouder, maar willen de deelnemende schoolbesturen tegelijkertijd een rol spelen in de beleidsvorming. Een nieuwe governance-structuur zal dat proces passend faciliteren.

L.F. Hamelink
Voorzitter Toezichthoudend orgaan c.q. Algemeen Bestuur

3 Algemene informatie

3.1 Bevoegd gezag

De Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen is opgericht op 1 juli 2013 en is gevestigd te Terneuzen en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 58268200. De stichting met het DUO-relatienummer 21438 is het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio PO2903.

3.2 Deelnemende schoolbesturen

Op basis van de regio-indeling voor het PO maken de scholen voor basis-, speciaal basis- en speciaal onderwijs in de gemeenten Terneuzen, Hulst en Sluis deel uit van het samenwerkingsverband. In onderstaande tabel zijn de aangesloten besturen opgenomen:

Soort	Bevoegd gezag	Naam
PO	37299	Stichting Confessioneel Basisonderwijs West Zeeuws-Vlaanderen, SCOBA, Sluis
PO	41637	Stichting Escalda scholen, Sluis
PO	29785	Stichting Katholiek Onderwijs Hulst, Hulst
PO	40803	Onderwijsgroep Perspecto, Terneuzen
PO	41646	Gereformeerd Primair Onderwijs West-Nederland, Alphen a/d Rijn M.i.v. 1 oktober 2018 naam gewijzigd in: LEV Scholengroep West-Nederland
PO	41241	Stichting voor PC BAO Midden Zeeuws-Vlaanderen, Scholengroep ProBaz, Terneuzen
PO/SO	40876	Stichting Respont, Middelburg
SO	41312	Stichting De Korre, Goes

3.3 Historische context

De Stichting Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen heeft per 1 augustus 2014 de taken overgenomen van de Vereniging Federatief Samenwerkingsverband WSNS Zeeuws-Vlaanderen. Deze vereniging is medio 2015 geliquideerd.

3.4 Kernactiviteiten

De Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen stelt zich tot doel het instandhouden van het samenwerkingsverband, het bevorderen van de samenwerking tussen de bevoegde gezagen en het uitvoeren van de wettelijk aan het samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a WPO toegekende taken.

De Stichting heeft ten doel het (doen) realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de bevoegde gezagen die aangesloten zijn bij en/of deelnemen aan het samenwerkingsverband en wel zodanig dat leerlingen in het onderwijs in de meest brede zin van het woord een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

3.5 Stichtingsorganen

De stichting kent als organen het Dagelijks Bestuur (DB) en het Algemeen Bestuur. Het DB functioneert als stichtingsbestuur, het AB functioneert als intern toezichthoudend orgaan. Het bestuur van de stichting heeft 8 bestuursleden, waarvan 3 leden het DB vormen. Het bestuur stelt voor de kerntaken het beleid vast. Het AB fungeert als toezichthouder van het DB. Besluitvorming vindt hoofdzakelijk plaats in het DB. Het AB wordt als toezichthoudend bestuur geïnformeerd over de besluiten. Statutair gezien is sprake van een zgn. 'one tier-model' (waarbij uitvoerende en toezichthoudende bestuursleden in een bestuur zitten).

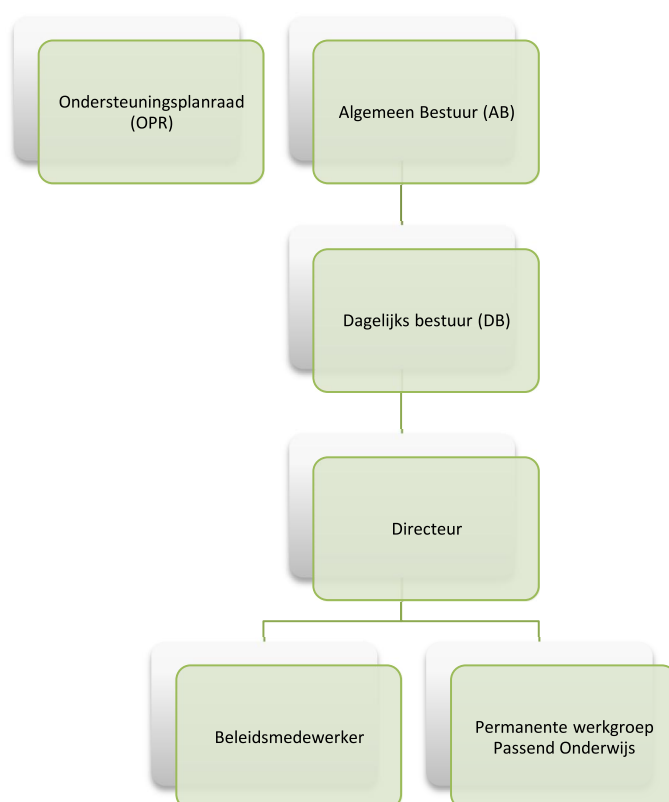
De algehele leiding berust bij de voorzitter van het DB. Het DB wordt ondersteund door het bureau samenwerkingsverband (waarin een coördinator (tot 1-8-2018) c.q. een directeur (per 1-11-2018) en een beleidsmedewerker, ook ondersteund door een financieel adviseur). Het bureau samenwerkingsverband heeft beleidsmatige, beheersmatige en administratieve taken op het gebied van financiën, PR en communicatie en monitoring en verantwoording. Het bureau samenwerkingsverband bewaakt de samenhang in beleid en uitvoering en ondersteunt waar dat nodig is.

3.6 Organogram

Hieronder een schematische weergave van de organisatiestructuur.:

Opgemerkt wordt dat voor de situatie tot 1-8-2018 sprake was van een 'coördinator' en vanaf 1-11-2018 een 'directeur' is aangesteld.

Mevr. A. de Rijcke vertrok per 1 augustus 2018 als coördinator van het samenwerkingsverband. Per 1 november 2018 is een nieuwe directeur aangesteld: Dhr. Q. Videler. In de periode van 23 augustus 2018 tot 1 november 2018 was een interim-directeur aangesteld (Dhr. P. Franke).

3.7 Samenstelling bestuur

Onderstaand de bestuursamenstelling in 2018:

Functie	Naam bestuurslid	Rol
Voorzitter	Dhr. S.T.J. van Alphen	Lid AB en DB /bestuurlijke taak
Secretaris	Dhr. H. Verweg	Lid AB/toezichthoudend
Penningmeester	Dhr. T.J. Hut	Lid AB en DB /bestuurlijke taak
Bestuurslid	Dhr. A.R.de Jong	Lid AB en DB/bestuurlijke taak
Bestuurslid	Dhr. E.P.I. van Remortel**	Lid AB/toezichthoudend (tot 1-2-2018)
	Mevr. E.D. de Neef**	Lid AB/toezichthoudend (vanaf 1-2-2018)
Bestuurslid	Dhr. P. Hofstede ** Dhr. F.J.M. van Esch**	Lid AB /toezichthoudend (tot 1-8-2018) Lid AB/toezichthoudend (vanaf 1-8-2018)
Bestuurslid	Dhr. H. Eilander/Dhr. L. Koppejan*	Lid AB /toezichthoudend
Bestuurslid	Dhr. L.F. Hamelink	Voorzitter AB /toezichthoudend

* Dhr. L. Koppejan, directeur van De Sterrenpracht te Axel, is gemandateerd namens LEV-WN de vergaderingen van het Algemeen Bestuur te bezoeken. De directeur overlegt inhoudelijk over de ontwikkelingen binnen het SWV met de heer Henk Eilander, binnen LEV-WN verantwoordelijk voor het Passend Onderwijs.

**Zowel bij de Stichting Katholiek Onderwijs Hulst als bij de Stichting De Korre was er in 2018 een bestuurswisseling. Bij SKOH volgde mevr. E.D. de Neef per 1 februari 2018 dhr. E. van Remortel op. Bij De Korre trad per 1 augustus dhr. F.J. M. van Esch aan als voorzitter van het College van Bestuur. Hij volgde dhr. P. Hofstede op, die op dezelfde datum afscheid nam als voorzitter CvB van De Korre wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Beide wissels leidden tevens tot een bestuurswissel in het samenwerkingsverband.

Nevenfuncties:

Naam bestuurslid	Nevenfuncties
Dhr. S.T.J. van Alphen	Geen
Dhr. H. Verweg	Geen
Dhr. T.J. Hut	Bestuurslid en vice-voorzitter PVOW Bestuurslid overige samenwerkingsverbanden passend primair en voortgezet onderwijs in Zeeland Lid Dagelijks Bestuur (vice-voorzitter) CPOZ
Dhr. A.R.de Jong	Geen onderwijsgerelateerde nevenfuncties
Dhr. E.P.I. van Remortel	Geen
Mevr. E.D. de Neef	Lid Cliëntenraad thuiszorg/ouderenzorg ZorgSaam (onbezoldigd)
Dhr. P. Hofstede	Voorzitter bestuur Stichting Mantaan
Dhr. F.J.M. van Esch	Lid bestuur en penningmeester SWV VO Zeeuws-Vlaanderen Lid bestuur en penningmeester SWV PVOW (Passend VO Walcheren) Lid AB SWV Kind op 1 Lid ALV SWV VO Oosterschelde
Dhr. H. Eilander/Dhr. L. Koppejan	Lid AB SWV Kind op 1, lid AB CPOZ, Lid stuurgroep Veilig Online, Commissielid AVS (betreft alle nevenfuncties L. Koppejan)
Dhr. L.F. Hamelink	Bestuurslid CPOZ (onbezoldigd)

3.8 Bureau samenwerkingsverband en bedrijfsvoering

Voor de beleidsondersteuning en -uitwerking, alsmede voor de uitvoering van de taken van het samenwerkingsverband, heeft het samenwerkingsverband een directeur en een beleidsmedewerker aangesteld. De directeur is aangesteld sinds 1 november 2018. Voor die datum was nog sprake van een coördinator (zie H4 jaarverslag 2017, pag. 3.8).

Directeur van het samenwerkingsverband is dhr. Q.J.A.M. Videler. De directeur is belast met de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband en verantwoordelijk voor de ontwikkeling, voorbereiding en uitvoering van het beleid, op meerdere niveaus (strategisch, inhoudelijk, onderwijskundig, tactisch, operationeel). Daarnaast is hij verantwoordelijk voor het beheer, de profilering en de vertegenwoordiging van het samenwerkingsverband, alsmede voor de aansturing van de processen en het overleg. De directeur opereert onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het samenwerkingsverband. Hij draagt zorg voor de uitvoering van het ondersteuningsplan en verbindt het beleid en de uitvoering van Passend Onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen. De directeur positioneert de stichting binnen de regio en draagt zorg voor de verbinding met relevante samenwerkingspartners en stakeholders.

Tot 1 augustus 2018 ondersteunde en adviseerde de coördinator (op basis van het in 2015 vastgestelde managementstatuut) het bestuur van de Stichting over de strategische beleidsvorming, de kwaliteitszorg, de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid, het financiële beheer en de algehele gang van zaken binnen het samenwerkingsverband. In 2019 zal een nieuw management-statuuut worden vastgesteld voor de directeur. Dit is momenteel in ontwikkeling.

De directeur wordt ondersteund door een beleidsmedewerker, dhr. R. de Bruijne, die zorg draagt voor de uitvoering van het beleid Passend Onderwijs. De beleidsmedewerker is tevens belast met de organisatie en uitvoering van de ondersteuningstoewijzing, geeft leiding aan het Panel Expertise & Toewijzing en is belast met de uitvoering van het bestuurderssecretariaat.

Zowel de directeur als de beleidsmedewerker hebben een rol in de uitwerking van het jaarplan. Van hen wordt verwacht dat zij overzicht houden m.b.t. de uitvoering van het jaarplan en verbindingen leggen tussen de praktijk en het beleid. Zij gaan aan de slag met de uitwerking van de beleidsthema's.

Naam functionaris	Functie SWV	Soort dienstverband
Mw. A. Andriessen – De Rijcke	Coördinator (tot 1-8-2018)	Gedetacheerd 0,42 FTE
Dhr. Q. Videler	Directeur (per 1-11-2018)	Loondienst 1,000 FTE
Dhr. R. de Bruijne	Beleidsmedewerker	Loondienst 1,000 FTE

Dhr. Q. Videler heeft in 2018 naast zijn functie als directeur van het samenwerkingsverband de navolgende nevenfuncties:

- Docent & Executive coach Game Changers Lab
- Partner HBM Network
- Trainer, coach & blogger MD Assessment coaching consult

Aanstelling vond plaats op basis van respectievelijk detachering (coördinator) en op basis van een overeenkomst kosten gemene rekening met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen (beleidsmedewerker, per 1-11-2018 ook de directeur). Zowel de directeur als de beleidsmedewerker zijn in dienst van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

Genoemde functionarissen werken behalve voor het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen ook voor het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

Zowel de directeur (vanaf 1-11-2018) als de beleidsmedewerker (geheel 2018) zijn fulltime werkzaam en in dienst van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Voor de personele kosten (betreffende de directeur en de beleidsmedewerker) en de gezamenlijke bureaunkosten is een overeenkomst kosten gemene rekening afgesloten tussen beide samenwerkingsverbanden.

De coördinator (tot 1-8-2018) werd gedetacheerd vanuit het Reynaertcollege te Hulst.

Het bestuur en de directeur worden in hun taken ondersteund door administratiekantoor Groenendijk Onderwijs Administratie te Sliedrecht en door een (externe) financieel adviseur (dhr. G. Kroese).

Per 1 januari 2019 is t.b.v. de beleids- en beheersmatige ondersteuning en advisering op het terrein van financiën een opdracht verstrekt aan Kroese Control & Advies BV. Dit betreft tevens advies t.a.v. de financiële wet- en regelgeving en t.a.v. de werkzaamheden die samenhangen met de voorbereiding en vaststelling van de begroting, financiële voortgangsrapportages, betaalschema's en jaarverslag.

3.9 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag

Hoewel het samenwerkingsverband (sinds 1-11-2018) slechts twee medewerkers in dienst heeft, is het beleid er maximaal op ingericht uitkeringen na ontslag te voorkomen. In voorkomend geval worden verzuimgesprekken gevoerd met het dagelijks bestuur. Bij langdurig verzuim zorgt het dagelijks bestuur, in overleg met het administratiekantoor er voor dat de benodigde stappen worden doorlopen, eventuele besluiten worden genomen en dat zorgvuldig wordt omgegaan met de procedures. Indien nodig wordt daarnaast juridische hulp ingezet om dit proces te borgen. In 2018 zijn er geen ontslagsituaties geweest welke tot extra uitkeringen hebben geleid.

3.10 Permanente werkgroep Passend Onderwijs

De Permanente Werkgroep Passend Onderwijs bestaat uit leidinggevend en c.q. vertegenwoordigers per bestuur. De werkgroep is klankbord en adviesorgaan van de directeur en de beleidsmedewerker, bij de uitvoering van het ondersteuningsplan. Daarnaast zijn de leden 'ambassadeurs' voor de ontwikkeling van thuisnabij onderwijs in de regio. De groep signaleert knelpunten, mogelijkheden en aandachtspunten m.b.t. thuisnabij onderwijs en m.b.t. de verbetering van de samenwerking in de regio.

De werkgroep monitort de beleidsagenda en het jaarplan van het samenwerkingsverband en voert deze uit. Ze ontwikkelt voorstellen en ideeën m.b.t. de uitvoering en levert een bijdrage aan evaluaties en pilots. Verder is de groep belangrijk voor de verbinding vanuit het samenwerkingsverband met de praktijk van Passend Onderwijs (en andersom).

3.11 Ondersteuningsplanraad (OPR)

In het samenwerkingsverband is t.b.v. de medezeggenschap een ondersteuningsplanraad (OPR) aangesteld met daarin vertegenwoordigers van ouders en personeel, gelieerd aan de aangesloten besturen. Zij beschikken over inspraak- en adviesbevoegdheden in de OPR. Veruit de belangrijkste taak van de OPR is het beoordelen (en eventueel tussentijds bijstellen) van het ondersteuningsplan op de afspraken over de wijze waarop het dekkend aanbod geborgd is.

In het ondersteuningsplan staan de afspraken die schoolbesturen maken over, onder andere:

- De verdeling, besteding en toewijzing van geld voor ondersteuning aan de scholen in de regio;
- De criteria voor de plaatsing van leerlingen in het speciaal onderwijs;
- De kwaliteit van het onderwijs aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften;
- De wijze waarop ouders worden geïnformeerd over ondersteuningsvoorzieningen.

De OPR bestaat uit ouders/verzorgers en personeel en telt max. 16 leden. In het huishoudelijk reglement van de ondersteuningsplanraad is o.a. geregeld hoe de verkiezing plaats vindt van de leden van de OPR.

De verdeling is 8 zetels voor personeelsleden en 8 zetels voor ouders/verzorgers alsook leerlingen.

Voor de behandelde onderwerpen, door de OPR, in 2018, wordt verwezen naar de bijlage aan het eind van dit jaarverslag.

Samenstelling OPR medio 2018:

Bestuur	Ouders	School
Perspecto	Mevr. C. Scherp	Mevr. N. Maerman-Serrarens
ProBaz	Mevr. A. Dieleman-Hovinga	Mevr. M. Hamelink
SKOH	Mevr. S. de Vries	Mevr. I. Buijsrogge
Escalda scholen	Mevr. M. Dieleman-Van Haneghem	Vacature
Scoba	Mevr. A. Maenhout	Mevr. N. Groosman-Tanghe
LEV-WN	Mevr. M. Ephraïm	Mevr. E. Bakker
Respont	Mevr. E. Sijs	Mevr. W. Hoekstra (voorzitter)
De Korre	Vacature	Dhr. F. Gordijn

3.12 Klachten en bezwaren

Een klacht betekent dat er iets is misgegaan in de communicatie of de dienstverlening door het samenwerkingsverband. Indien een ouder, leerling, werknemer een klacht heeft over het wel/niet aanbieden, over de kwaliteit of over de organisatie van extra ondersteuning, kan er een klacht ingediend worden bij het bureau van het Samenwerkingsverband.

Indien nodig geacht, kan hierbij het bestuur om een oordeel gevraagd worden. Indien een betrokkene zich niet kan vinden in een aangeboden oplossing of eventueel besluit van het bestuur, kan hij/zij zich wenden tot de landelijke geschillencommissie. Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie ter beslechting van besluitvormingsgeschillen en/of andere handelingen in het kader van het samenwerkingsverband.

Een aangeslotene van de stichting kan zich binnen zes weken na een door het bestuur genomen besluit en/of andere handeling in het kader van het samenwerkingsverband wenden tot de geschillencommissie indien hij van oordeel is dat hij door het besluit en/of de handeling ernstig in zijn belangen wordt aangetast. De commissie hoort partijen, toetst of het besluit en/of de handeling in redelijkheid en na afweging van de betrokken belangen genomen en/of uitgevoerd kon worden en doet een voor alle partijen bindende uitspraak.

In 2018 zijn er geen klachten ingediend. Zowel bij het bureau niet, evenmin bij de landelijke commissie.

Op grond van een verzoek tot rechtsbijstand van 1 ouderpaar, i.v.m. het vinden van een passende onderwijsplek voor een leerling, verzocht het samenwerkingsverband in december 2018 juridisch advies van een onderwijsjurist. De casus werd naar tevredenheid van alle partijen opgelost.

4   Beleid, kaders en activiteiten

4.1   Kern

Wettelijke taken

Het doel van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen ligt grotendeels vast in een aantal wettelijke bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. Deze vloeien voort uit artikel 18a van de Wet Primair Onderwijs. Dat gaat o.a. om de realisatie van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen, om een ononderbroken ontwikkelingsproces voor leerlingen en om de realisatie van een zo passend mogelijke onderwijsplek. De schoolbesturen in het samenwerkingsverband hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om deze opgave te volbrengen.

Bij de realisatie van de opdracht gaat het SWV uit van de onderwijsbehoeften van leerlingen. Omdat leerlingen soms meer nodig hebben dan enkel onderwijs, is daarnaast een goede verbinding nodig tussen onderwijs en zorg. Daartoe wordt afstemming gezocht met gemeenten en jeugdhulpverleningsinstellingen.

Verder maakt het SWV maximaal gebruik van de mogelijkheden van het eigen netwerk. In de werkgroep Passend Onderwijs vindt de nodige uitwisseling van kennis, ervaringen en werkwijzen plaats. Het is een platform c.q. klankbord voor uitwisseling, ideevorming, leren van elkaar en adviseren over beleidsontwikkelingen. Daarnaast stimuleert de werkgroep de ontwikkeling van thuisnabij onderwijs in de regio.

De wettelijke doelstelling is uitgewerkt in een 4-jarig ondersteuningsplan.

Ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan

Op 13 juni 2018 is een nieuw ondersteuningsplan 2018-2022 vastgesteld. Tijdens het schooljaar 2017-2018 is met name in het voorjaar van 2018 ruime aandacht besteed aan de evaluatie van het vorige ondersteuningsplan en aan de totstandkoming van een nieuw ondersteuningsplan. Hierbij waren meerdere partijen betrokken, waaronder de functionarissen van het bureau, de Permanente Werkgroep Passend Onderwijs, de ondersteuningsplanraad, het Algemeen Bestuur, de gemeenten en de inspectie. Op 16 april 2018 vond een speciale studiemorgen plaats. Het plan kwam vervolgens gedurende de rest van het schooljaar in stappen tot stand.

Het ondersteuningsplan werd vastgesteld op 13 juni, en goedgekeurd door het Algemeen Bestuur op 20 juni 2018. De ondersteuningsplanraad (OPR) stemde op 21 juni in met het plan. Het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeenten Sluis, Terneuzen en Hulst werd afgerond op 22 juni 2018. De inspectie keek mee met de ontwikkeling.

Het beleid van het samenwerkingsverband was het eerste halfjaar nog gericht op de uitvoering van het eerste ondersteuningsplan 2014-2018, en daarna, in het tweede halfjaar (vanaf 1 augustus 2018) op het ondersteuningsplan 2018-2022.

Op naar nieuw beleid en jaarplan

In het nieuwe ondersteuningsplan 2018-2022 is een analyse opgenomen (zie H2) van de resultaten van het eerste ondersteuningsplan. Deze analyse ligt ten grondslag aan nieuw beleid en aan nieuwe, beoogde resultaten c.q. ambities, zoals beschreven in H5 van het ondersteuningsplan. Het nieuwe plan is daarmee een vervolg op het beleid van voorgaande jaren.

De ambities richten zich o.a. op optimale ondersteuningsarrangementen (zo thuisnabij mogelijk), op een dekkend onderwijsaanbod, op maatwerk, op samenwerking met andere partners in de regio (o.a. gemeenten en jeugdhulpverleningsinstellingen), op continuïteit en toekomstbestendigheid en op het zicht houden op eigen kwaliteit en op de realisatie van de doelen.

Afgeleid van de in het ondersteuningsplan genoemde ambities en resultaten, wordt jaarlijks (per kalenderjaar) een jaarplan en een activiteitenplan gemaakt. De jaarplannen omschrijven de concreet te realiseren doelen en activiteiten, alsmede de te verwachten opbrengsten daarvan. Momenteel is een gecombineerd jaar- en activiteitenplan 2018-2019 beschikbaar (zie H6 ondersteuningsplan, later nader uitgewerkt per thema incl. activiteiten).

Jaarplan 2018

Het jaarplan voor het verslagjaar 2018 stond in het teken van de volgende beleidsthema's c.q. beleidsontwikkelingen:

1. Vervolguitwerking van thuisnabij onderwijs (project 'Toekomstbestendig onderwijszorglandschap Zeeuws-Vlaanderen')
2. Analyse en In beeld hebben van leerlingenstromen m.b.t. thuisnabij onderwijs
3. Ontwikkeling van schoolondersteuningsprofielen (actief hiermee aan de slag)
4. Continueren en evaluatie van de kansgroep
5. Versterking van de basisondersteuning
6. Borging en ontwikkeling van expertise en dienstverlening
7. Monitoring (o.a. tijdige monitoring van risico's m.b.t. leerlingen)
8. Versterking governance en andere inrichting organisatie
9. Evaluatie en effecten van beleid (toepassing kwaliteitscyclus)
10. Aanpak en uitwerking beleid m.b.t. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG); (onderdeel van het programma optimalisatie)

Samengevat betreft dit, gelet op de maatschappelijke opdracht van het samenwerkingsverband, vooral eigen beleid, naast de wettelijke taken. Een aantal van deze beleidsthema's was in het kader van het meerjarenbeleid ook al in 2017 aan de orde.

4.1 Resultaten in 2018

Aangegeven worden achtereenvolgens de resultaten m.b.t. de wettelijke taken (1), die m.b.t. het eigen beleid v.w.b. de prioriteiten in 2018 (2) en die a.g.v. de aandacht voor de overige thema's (3).

Resultaten m.b.t. de wettelijke taken

M.b.t. de wettelijke taken stelde het SWV zich ook in 2018 ten doel om een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen te bieden, 'in de zin van bereikbaar en betaalbaar'.

Een ander doel was het voorkomen van thuiszitters, in samenwerking met het Regionaal Bureau Leerlingzaken. Uit de thuiszittersregistratie blijkt dat het aantal, formele thuiszitters periodiek zeer beperkt is, zo niet nihil is. Bij knelpunten m.b.t. ondersteuningsvragen van leerlingen (en ouders) worden inspanningen gedaan, door de functionarissen van het bureau i.s.m. de schoolbesturen, om op zo kort mogelijke termijn een passende onderwijsplek te vinden. Het aantal knelpunten is, afgezien van de gebruikelijke verwijzing naar de speciale voorzieningen, beperkt (max. 3 leerlingen per kwartaal).

Hoewel de resultaten m.b.t. het aantal thuiszitters goed zijn, bestaan er incidenteel (concrete) vragen over de kwaliteit van de basisondersteuning en van de voorzieningen. Het bestuur signaleert dat het reguliere onderwijsaanbod voor 'enkele leerlingen' soms niet volstaat, en de problematiek ernstig toeneemt naarmate de leerling ouder wordt, groep 8 nadert. Het risico op escalatie en crisis is dan niet ondenkbaar. In het nieuwe ondersteuningsplan is op dit punt tijdige monitoring van risico's bij de opvang van leerlingen als speerpunt opgenomen.

Resultaten m.b.t. het eigen beleid (v.w.b. de prioriteiten)

Vervolguitwerking van thuisnabij onderwijs

In 2018 ging – als centraal thema – de meeste aandacht uit naar de vervolguitwerking van thuisnabij onderwijs. Dit thema bepaalde in hoge mate de bestuursagenda.

Nadat medio 2017 een koers was uitgezet m.b.t. thuisnabij onderwijs, werd in december 2017 een nieuwe uitwerkingsnotitie vastgesteld, onder de naam 'Toekomstbestendig onderwijszorglandschap Zeeuws-Vlaanderen'. Deze kreeg in het voorjaar van 2018 een vervolg met gerichte communicatie over de plannen naar het werkveld en naar de gemeentelijke partners. In scenario 1 werd gekozen voor de aanhechting van SBO-expertise aan basisscholen op drie locaties in de regio, met de bedoeling deze tot brede expertise- en ondersteuningscentra te ontwikkelen.

Een en ander resulteerde in het vervolg van 2018 in een opdracht voor bestuurlijke werkgroepen (per subregio) om per subregio/per gemeente nieuwe ontwerpkeuzes te maken. Daarbij konden de werkgroepen gebruik maken van een analyse van de leerlingenstromen naar de SO- en SBO-scholen (excl. de stroom naar SO De Sprienke) en van de eigen schoolondersteuningsprofielen. Eerder (april en september) waren oriënterende gesprekken gevoerd door projectleider Jos Gerards van Leeuwendaal met de besturen, welke

leidden tot een tweetal concrete 'foto's' per subregio. De ontwerpkeuzes krijgen inmiddels voorzichtig vorm, in de ene subregio wat explicieter dan de andere.

Plan breed Speciaal Onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen

Tegelijkertijd met de uitwerking van scenario 1, werd in november 2018 ook besloten tot de uitwerking van een plan Thuisnabij Speciaal Onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen. Dit plan richtte zich specifiek op de Zeeuws-Vlaamse leerlingen die anders aangewezen zouden zijn op de SO-voorzieningen voor gedrag in Goes en Middelburg.

Het plan kwam - in het licht van de koers thuisnabij onderwijs - tot stand in nauwe samenwerking tussen Respont, de SO-directies, SBO De Springplank en het samenwerkingsverband. SBO De Springplank te Terneuzen werd aangewezen als tijdelijke locatie. Deze nieuwe SO-lesplaats – voor gedrag! – dient bij te dragen aan de versterking van de basisondersteuning in het algemeen en aan brede SO-expertise in de regio Zeeuws-Vlaanderen. Daarnaast wordt de huidige SO-expertise van De Regenboog verbonden aan SO-gedrag op de nieuwe lesplaats.

Het plan werd op 19 december 2018 goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. Inmiddels (mei 2019) is een eerste SO-groep opgestart, samengesteld met nieuwe SO-leerlingen uit Zeeuws-Vlaanderen. M.i.v. het nieuwe schooljaar maakt tevens een aantal leerlingen (<10) van SO OdyZee en SO Keurhove de overstap naar Terneuzen.

OZA (onderwijszorgarrangement) voor kleuters

Met het oog op de opstart van een nieuw onderwijs-zorgarrangement (OZA) voor 'complexe' kleuters startte de gemeente Terneuzen i.s.m. SBO De Springplank in het najaar van 2018 een pilot. Deze leidde eind januari 2019 tot de opstart van een nieuwe groep. I.p.v. individuele arrangementen is nu sprake van gerichte zorg in de school, op groepsniveau. Het samenwerkingsverband werd betrokken bij de ontwikkelingen. Momenteel (mei 2019) is het samenwerkingsverband betrokken bij de toewijzing tot de groep, alsmede bij een eerste evaluatie.

Borging en ontwikkeling van expertise en dienstverlening:

Per 1 augustus 2018 liepen de herbestedingsovereenkomsten ambulante begeleiding af, zoals het samenwerkingsverband deze had afgesloten met Respont en De Korre. Eerder – in april 2017 – had het bestuur al besloten tot een kortdurende verlenging van de herbestedingsovereenkomsten ambulante begeleiding, per 1-8-2018, voor de duur van 1 schooljaar. In 2018-2019 werden diensten afgenomen voor dezelfde omvang als in het schooljaar daarvoor. Aanvullend werden medio 2017, vanuit de beschikbare ruimte in de begroting, nog middelen doorgestort voor eventuele extra inkoop ambulante begeleiding in 2017-2018, door de schoolbesturen zelf.

Nadat in het najaar van 2017 een haalbaarheidsonderzoek onderwijsondersteuning Zeeland (OOZ) was uitgevoerd, en dit resulteerde in te weinig draagvlak voor OOZ als werkgever voor begeleiders, werd begin 2018 een nieuw behoeftenonderzoek c.q. marktverkenning ingezet. Dit resulteerde in het idee om een 'platform' of 'leernetwerk' op te zetten, voor de borging van expertise.

PPOZV kon zich op hoofdlijnen vinden in de opzet en stelde voor deze in zo licht mogelijke vorm uit te werken. Uiteindelijk is er a.g.v. gemis aan Zeeuws draagvlak geen nieuwe (netwerk)organisatie in het leven geroepen. De regie voor de onderwijsondersteuning kwam te liggen in het bestaande, Zeeuwse overleg van de coördinatoren/directeuren van de samenwerkingsverbanden. Bestuurlijk wordt het thema gevolgd via de agenda van het platform van de Zeeuwse samenwerkingsverbanden. De werkgroep OOZ, onderdeel van de klankbordgroep OOZ, werd opgeheven.

In het samenwerkingsverband was er in de tussentijd a.g.v. nieuwe ambities een beweging gaande naar opbouw en ontwikkeling van inhoudelijke expertise. In het licht van die ontwikkeling naar een meer beleidsrijk samenwerkingsverband, en bijgevolg in dat van een ander besturingsmodel en een andere inrichting van de organisatie, werd in mei 2018 o.m. besloten tot de indienstname van eigen (ambulant) begeleiders.

Die beweging werd nog versterkt door de 'magere' opbrengsten van het OOZ-traject (geen draagvlak voor OOZ als werkgever en organisatie waar expertise wordt ondergebracht). De (voormalige) ambulant begeleiders traden tijdens dat proces steeds vaker in dienst van samenwerkingsverbanden, schoolbesturen of nieuwe organisaties. Het bestuur kwam in het voorjaar van 2018 v.w.b. de ambulante begeleiding in een overgangssituatie. Tijdelijk, en gelet op de start van het nieuwe schooljaar 'moest er iets' met een nieuw dienstverleningscontract. Tegelijkertijd diende op termijn een nieuwe organisatie voor de eigen expertise te

worden ingeregeld. Er was sprake van een switch van afname volgens contract naar dienst zelf regelen als SWV. Het Samenwerkingsverband was voornemens een overstap te maken naar uitgebreider werkgeverschap.

In mei 2019 heeft dit inmiddels geresulteerd in de daadwerkelijke indienstname van een aantal begeleiders passend onderwijs. Deze worden ingezet t.b.v. leerlingen met extra onderwijsbehoeften en t.b.v. de deskundigheidsbevordering van schoolteams. Daarnaast leveren zij een belangrijke bijdrage aan de versterking van de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning. Het samenwerkingsverband ontwikkelt met het nieuwe team begeleiders passend onderwijs – op termijn – een eigen, herkenbare wijze van dienstverlening.

De versterking van de governance:

In 2018 werkte het samenwerkingsverband nog steeds met een model Dagelijks Bestuur/Algemeen Bestuur. Met de wens te komen tot een betere scheiding van bestuur en intern toezicht, en t.b.v. een herijking van het model, besloot het bestuur in het najaar van 2017 in zee te gaan met SeinstraVandeLaar, organisatieadviseurs voor de publieke sector te Culemborg. Zij begeleidden het bestuur in het voorjaar van 2018 naar een nieuw, beter passend governancemodel.

Op 7 februari 2018 vond een dialoogbijeenkomst plaats. Op 21 maart volgde een inspiratiebijeenkomst.

Het bestuur week - voorlopig – gedeeltelijk af van het advies van SeinstraVandeLaar (mei 2018) m.b.t. een nieuwe organisatiestructuur, en koos er voor (op 30 mei 2018) de toezichthoudende taken van het Samenwerkingsverband in handen te gaan leggen van een externe Raad van Toezicht en de beleidsvormende verantwoordelijkheden bij een Algemeen Bestuur, bestaande uit alle deelnemers van het Samenwerkingsverband. De uitvoerende verantwoordelijkheden en coördinerende taken kwamen in handen van een directeur die leiding geeft aan het bureau.

Deze keuze was vooral ingegeven, juist in die fase van ontwikkeling van het samenwerkingsverband, door de behoefte aan blijvende invloed en verder bestuurlijk richting willen geven aan de beleidsvorming. Het bestuur wilde een stevige basis leggen onder een duurzame organisatie, juist toen zich nog vragen voordeden rond de rol en betekenis van het samenwerkingsverband. Daarnaast bevond/bevindt het samenwerkingsverband zich nog altijd in een belangrijke ontwikkelfase, naar een meer beleidsrijk samenwerkingsverband. Gekozen is voor een steviger, inhoudelijke ambitie. De nieuwe ontwikkeling roept nog vragen op over nieuw, passend bestuur en toezicht, met gevolgen voor de invloed van de deelnemers op het beleid en op de kwaliteit van de ondersteuning. Het bestuur wil nog altijd eigenaar zijn van de samenwerking t.a.v. deze ontwikkelingen.

Tegelijkertijd vroeg het voornemen om eigen begeleiders passend onderwijs in dienst te nemen een verzwaring van de verantwoordelijkheid van het bureau, en de leiding daarvan. Een en ander noopte ook tot het nadenken over een andere inrichting van de organisatie.

De uitvoeringsverantwoordelijkheid werd gemandateerd aan de nieuwe directeur. De beleidsvormende verantwoordelijkheden worden (op termijn) bij 1 bestuur belegd. Het model met een Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur vervalt op termijn.

De organisatiewijziging heeft met de aanstelling van de nieuwe directeur (Q. Videler, per 1 november 2018) inmiddels gedeeltelijk zijn beslag gekregen. Aanvankelijk was het de bedoeling de organisatiewijziging te realiseren vóór 1 januari 2019. De aanstelling van begeleiders passend onderwijs is momenteel (mei 2019) nog gaande. De werving van een Raad van Toezicht en de omvorming van het huidige model DB/AB naar een Algemeen Bestuur van alle deelnemers – voor de beleidsvormende taken - staan nog in de planning. Ook een statutenwijziging volgt nog.

Het bestuur signaleert dat de ontwikkeling naar een meer beleidsrijk samenwerkingsverband andere keuzes met zich meebrengt m.b.t. het beleid. Verder heeft de verandering van de gezamenlijke opdracht consequenties voor het besturingsmodel en voor de rol van de schoolbesturen en het SWV.

Gesteld wordt dat op het punt van toekomstvisie en ambitie van het samenwerkingsverband nog 'doorleving' nodig is v.w.b. de betekenis daarvan voor alle partijen (SWV en schoolbesturen). Beide zijn immers in ontwikkeling.

Doorkijk naar 2019

Tijdens de AB-vergadering van 19 december 2018 gaf de nieuwe directeur (Q. Videler) a.d.h.v. een inkijk door 3 vensters (netwerkaanbod, onderwijs en zorg en werking samenwerkingsverband) een presentatie over de stand van zaken m.b.t. thuisnabij onderwijs.

De presentatie gaf behalve overzicht van de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband, ook inzicht in een aantal mogelijke verbeteringen t.a.v. de operationele en projectstructuur. Zo is in 2019 o.a. de versterking van het werkgroepoverleg en de toewijzingsprocedures ingezet, alsmede is overgegaan tot de implementatie van Kindkans, een systeem c.q. applicatie welke speciaal ontwikkeld is voor passend onderwijs (o.a. voor een veilige uitwisseling van leerlingeninformatie, het organiseren van overleg en voor de toewijzing van arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen). Het systeem voldoet aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

De presentatie werd beoordeeld als een 'sterke analyse', riep her en der nog wat vragen op m.b.t. de preciese rol van het samenwerkingsverband en de schoolbesturen in het vervolgproces, maar kon als basis dienen voor verdere uitwerking en 'beweging van onderop', en leren van elkaar binnen nieuwe verhoudingen (governance).

Inmiddels is – t.b.v. de toewijzing – ook een onafhankelijk Panel Expertise & Toewijzing (PET) geïnstalleerd. Het panel behandelt o.a. de nieuwe aanvragen voor speciaal onderwijs (SO) voor de leerlingen die naar de nieuwe lesplaats SO gaan, alsmede de aanvragen voor de OZA-kleutergroep. Daarnaast spreekt het panel zich uit over de aanvragen voor de kansgroep.

In juni 2018 is besloten de kansgroep – zoals deze is gesitueerd bij SBO De Springplank - te continueren, voorlopig voor de duur van het schooljaar 2018-2019. In januari/februari 2019 vond een tussentijdse evaluatie plaats. Besloten werd de kansgroep opnieuw voor 1 schooljaar te verlengen. Tevens waren er de nodige leerpunten, o.a. ten aanzien van het tijdelijk karakter van de plaatsing (13 weken) en de verwachtingen daarover.

Resultaten m.b.t. de overige beleidsthema's

M.b.t. de overige beleidsthema's zijn in 2018, ondanks prioriteit voor de vier speerpunten (thuisnabij onderwijs, plan breed speciaal onderwijs, borging expertise en versterking governance), toch een aantal activiteiten ondernomen:

Zo waren er in het kader van het thema 'Monitoring' diverse kwalitatieve rapportages beschikbaar. Dit om de doelen uit het ondersteuningsplan te monitoren. Per kwartaal was een kwalitatieve voortgangsrapportage beschikbaar, waarin o.a. een beoordeling van de leerlinginstromen was opgenomen.

In het algemeen is er behoefte aan goede kwantitatieve en kwalitatieve gegevens die de voortgang van de plannen ondersteunen. Het SWV wil graag de verwachte resultaten, uitkomsten en producten aangeven, met name die welke een rechtstreekse bijdrage leveren aan de realisatie van een passende onderwijsplek.

'De versterking van de basisondersteuning' is vooral een thema dat zijn beslag dient te krijgen in de scholen zelf, onder verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Van de scholen en de professionals die daarin werken, wordt verwacht dat zij de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning verhogen en meerwaarde ontwikkelen op het terrein van ondersteuning. Het SWV geeft aan dat m.b.t. dit thema een 'andere manier van denken' (red. inclusief denken) m.b.t. passend onderwijs nodig is c.q. gestimuleerd dient te worden.

Het bureau spant zich – gestimuleerd door het bestuur - in om, a.d.h.v. gesignaleerde knelpuntsituaties m.b.t. de plaatsing van leerlingen en m.b.t. het zoeken naar een passende onderwijsplek, zicht te krijgen op de dagelijkse praktijk. Daar waar mogelijk wordt – zo vroeg mogelijk in het proces - een verbindende en een afstemmingsrol (naar scholen, collega's en ouders) ingenomen.

Verder vond in 2018, met het oog op de ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan, een update plaats van de schoolondersteuningsprofielen. Verder gesprek over de opbrengsten hiervan en inhoudelijke uitwisseling van elkaars aanbod, worden meegenomen in de bestuurlijke gesprekken in de subregio's, per gemeente.

Aanpak beleid m.b.t. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG);

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. Ook het samenwerkingsverband dient zich aan de AVG te houden. Het samenwerkingsverband verwerkt o.a. persoonsgegevens van leerlingen en dient de privacy van leerlingen (en medewerkers) adequaat te beschermen. Het samenwerkingsverband is in het kader van de AVG aangemerkt als verwerkingsverantwoordelijke.

In 2018 oriënteerde het bestuur zich op de diverse verplichtingen in het kader van de AVG en op het plan van aanpak m.b.t. de informatiebeveiliging en privacy (IBP). Een en ander werd afgezet tegen het bestaande beleid en de praktijk, o.a. rond de omgang met leerlingeninformatie, opslag en gebruik van systemen.

Met ingang van februari 2019 hebben de gezamenlijke Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen dhr. J. Faasse LLB aangewezen als functionaris gegevensbescherming (FG). De FG adviseert het bestuur van het samenwerkingsverband over privacy-aangelegenheden en houdt (onafhankelijk) toezicht daarop. De FG handelt vragen en klachten over privacy af, ontwikkelt (interne) regelingen rondom privacy en geeft advies over technologie en beveiliging. De FG is gemeld bij de toezichthouder voor privacy in Nederland: de Autoriteit Persoonsgegevens. Dhr. Faasse is rechtstreeks te bereiken op M: 06-82372206 of per e-mail via E: privacy@pozv.nl

I.s.m. dhr. Faasse is voor het vervolg van 2019 een plan van aanpak samengesteld. Dat betreft o.a. de verdere opstelling van het IBP-beleid, de uitwerking van het privacy-protocol (o.a. instructie aan medewerkers), de opstelling van privacy-verklaringen, van een data beveiligings- en incidentenprocedure (protocol datalekken), verwerkersovereenkomsten met verwerkers, een gegevensverwerkingsregister en andere regelingen rond privacy.

4.2 Evaluatie beleid

I.v.m. de evaluatie en effecten van het beleid, wil het SWV periodiek informatie verzamelen over o.a. tevredenheid over de ondersteuning, over de onderwijsbehoeften van leerlingen, de aard van de ondersteuning, over vragen van ouders, leerlingen en scholen, knelpunten, verwijzingen en leerlingenstromen. Voor de rapportage kijkt het bestuur naar het primaire proces en naar de kern van het werk als samenwerkingsverband, nl. het realiseren van een passende onderwijsplek.

Waar zich knelpunten voordoen in de praktijk van de scholen en in het werkveld, worden deze gesignaleerd richting het bureau.

4.3 Verantwoording en monitoring

Het SWV verantwoordt zich over de toewijzing van extra ondersteuning aan leerlingen en over een tijdige en effectieve plaatsing van leerlingen. Daarnaast vindt verantwoording plaats over de resultaten voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften en over het totale beleid. Er is sprake van een deugdelijke cyclus m.b.t. de financiële planning en control.

Dit laatste kreeg in december 2017 vorm met de goedkeuring van de begroting 2018 (incl. meerjarenbegroting 2018-2021). Tussentijds zijn in 2018 diverse management- en kwartaalrapportages gepresenteerd. In december 2018 is de nieuwe begroting 2019 incl. meerjarenbegroting 2019-2022 goedgekeurd.

Het samenwerkingsverband verantwoordt zich in het jaarverslag (= bestuursverslag en jaarrekening) over het beleid en de behaalde resultaten met de middelen die men heeft ontvangen. Het jaarverslag 2017 werd op 20 juni 2018 goedgekeurd, in aanwezigheid van dhr. M. Overbeek van DRV Accountants.

Verantwoording van doorgestorte middelen aan de schoolbesturen

Schoolbesturen ontvangen middelen vanuit het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband verantwoordt zich over de middelen die naar de deelnemende schoolbesturen zijn doorbetaald. Het samenwerkingsverband ontvangt daartoe (als voorlopige werkwijze) het jaarverslag van elk schoolbestuur (incl. jaarrekening). Het samenwerkingsverband maakt na een analyse van de jaarverslagen van de besturen (op hoofdlijnen) een verbinding naar de verantwoording als samenwerkingsverband. In een later stadium onderzoekt het samenwerkingsverband de mogelijkheden van het gebruik van geschikte formats voor de verantwoording van de extra ondersteuning (en van de inzet van doorbetaalde ondersteuningsmiddelen).

Het samenwerkingsverband ontwikkelt i.s.m. Kroese Control & Advies BV (G. Kroese) een systematiek voor een gekwantificeerde beschrijving van risico's (risicomanagement).

4.4 Diversen

Wisseling van coördinator naar directeur

Kort na het bekend worden van het vertrek van mevr. A. de Rijcke, per 1 augustus 2018, als coördinator van het samenwerkingsverband, besloten de besturen van beide Samenwerkingsverbanden (PPO en VO) medio 2018 een directeur aan te stellen.

Dhr. P. Franke werd in afwachting van de aanstelling van de nieuwe directeur, in de periode van 23 augustus 2018 tot 1 november 2018, aangesteld als interim-directeur. In november 2018 nam dhr. Franke afscheid met een rapport van bevindingen naar aanleiding van zijn ervaringen tijdens de interim-periode. Dhr. Q. Videler trad aan als nieuwe directeur per 1 november 2018.

Samenwerking met VO

Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen wil wel in verbinding en tot versterking komen met het Samenwerkingsverband VO, maar signaleert dat de eigen beleidsontwikkelingen binnen beide verbanden momenteel nog veel aandacht en energie vragen van beide besturen. Voor VO gaat dat over de nieuwe samenwerking van de VO-scholen (fusie) en over de afstemming van het beleid passend onderwijs met dat in het transitieplan (april 2018). Voor PO gaat het over de huidige uitwerking van het beleid thuisnabij onderwijs, over samenwerking met nieuwe partners op dat terrein (kinderopvangorganisaties en gemeenten) en over nieuwe governance-ontwikkelingen.

Onderzocht wordt in hoeverre synergie bereikt kan worden door verdere samenwerking. Voorlopig beperkt deze zich tot een gezamenlijk bureau en 2 gezamenlijke functionarissen.

Zeeuws overleg Passend Onderwijs

Het samenwerkingsverband participeert in de personen van de directeur en de bestuursvoorzitter in het Zeeuws overleg Passend Onderwijs. Doel van dit overleg is het leren van elkaar (intervisie), het afstemmen van regio-overstijgende zaken en gezamenlijk ontwikkelen van beleid waar dit wenselijk en mogelijk is.

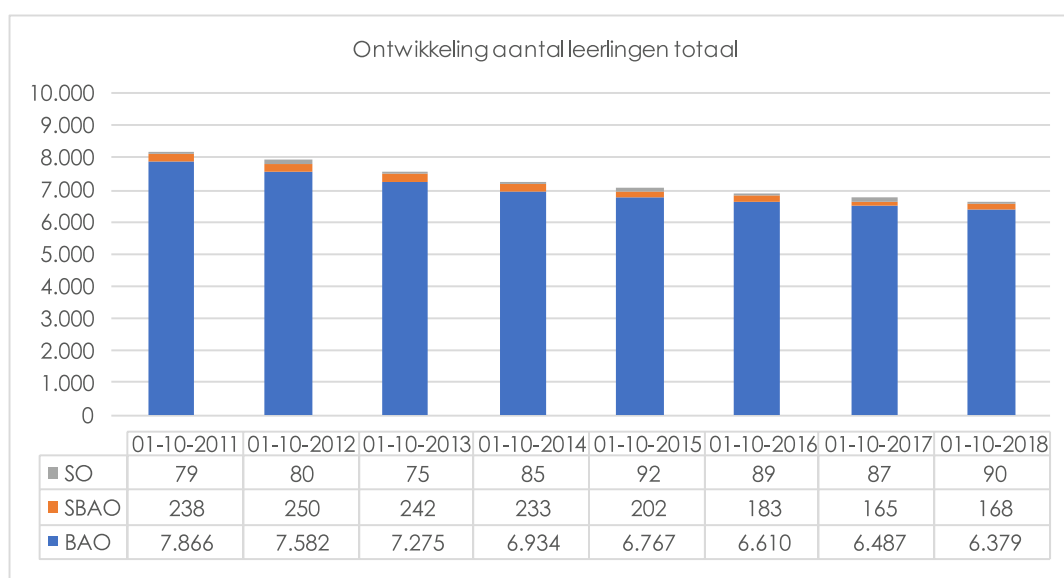
5 Samenwerkingsverband in cijfers

Om een indruk te kunnen geven van de omvang en de opbouw van het leerlingenbestand is in de onderstaande grafieken de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs, het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs opgenomen. Daarnaast is een aantal grafieken opgenomen met daarin de opbouw van de baten en lasten van het samenwerkingsverband.

5.1 Ontwikkeling alle leerlingenstromen

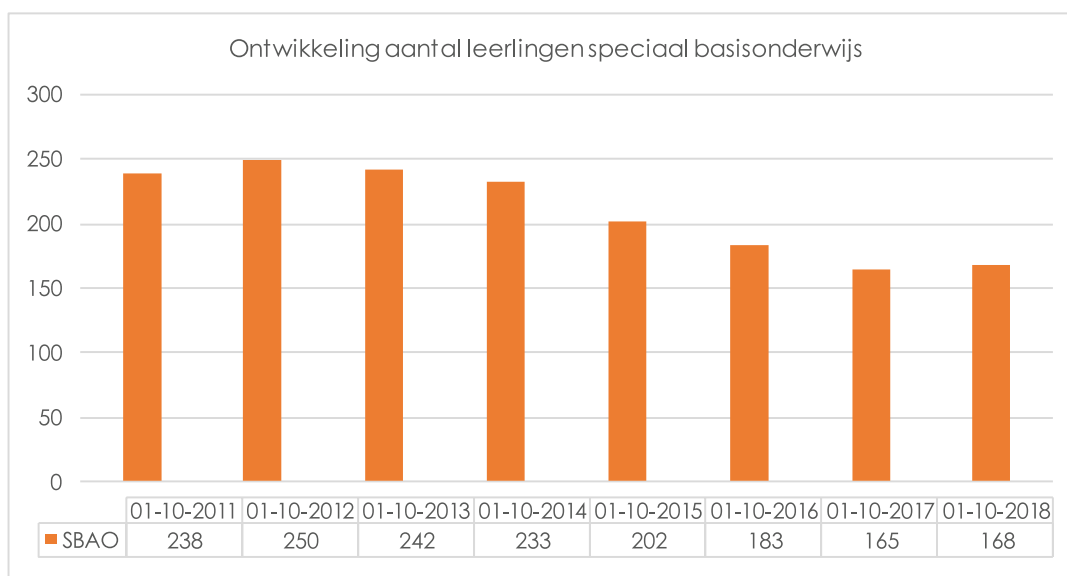
In onderstaande grafiek is een gestage daling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs zichtbaar, alsmede een substantiële daling van het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs. Zeeuws-Vlaanderen is een zgn. krimp-regio.

Het aantal leerlingen dat verwezen wordt naar het speciaal onderwijs fluctueert in de eerste jaren, daarna is een lichte stijging zichtbaar (en vervolgens een lichte daling). Opvallend is dat de afname van het aantal leerlingen in het basis- en speciaal basisonderwijs geen gelijke tred houdt met de ontwikkeling in het speciaal onderwijs.

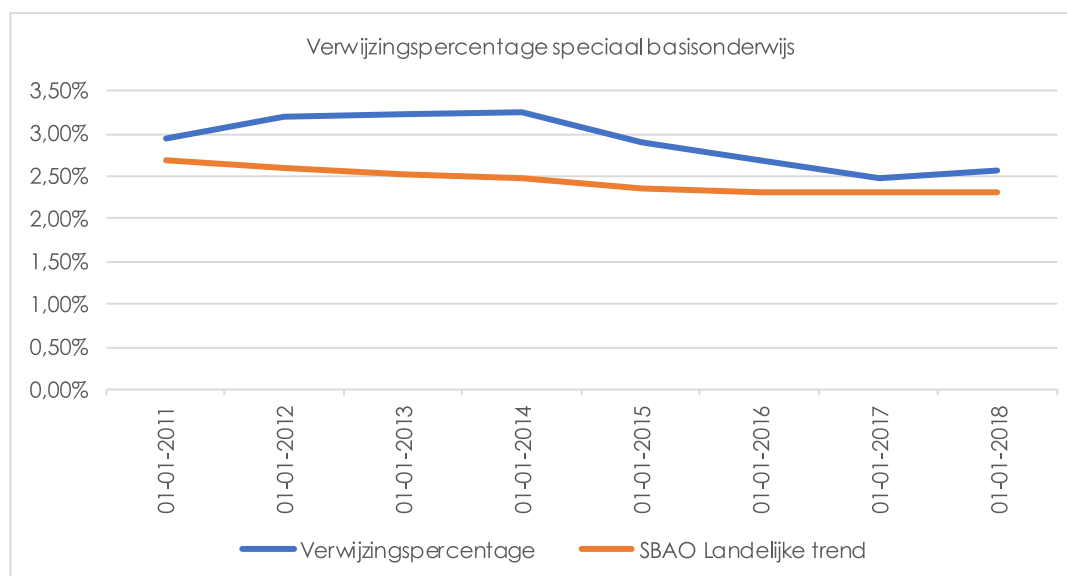
5.2 Ontwikkeling aantal leerlingen speciaal basisonderwijs

In onderstaande grafiek is – separaat – een daling zichtbaar van het aantal leerlingen in het speciaal basis onderwijs. Uit nadere analyses blijkt dat er sprake is van een afnemend aantal leerlingen, afkomstig uit het basisonderwijs. Historisch gezien is er sprake van een vrij constante instroom c.q. aandeel van leerlingen vanuit andere, voorschoolse situaties dan van de basisscholen uit het samenwerkingsverband. De verwachting is dat deze instroom leidt tot een daling van het aantal leerling in het speciaal basisonderwijs, maar dat er als gevolg van het ingezette beleid op het "thuisnabij onderwijs" met daarbij met name een verplaatsing van speciaal onderwijs leerlingen een toename van het aantal leerlingen binnen de voorzieningen voor het speciaal basisonderwijs zal geven.

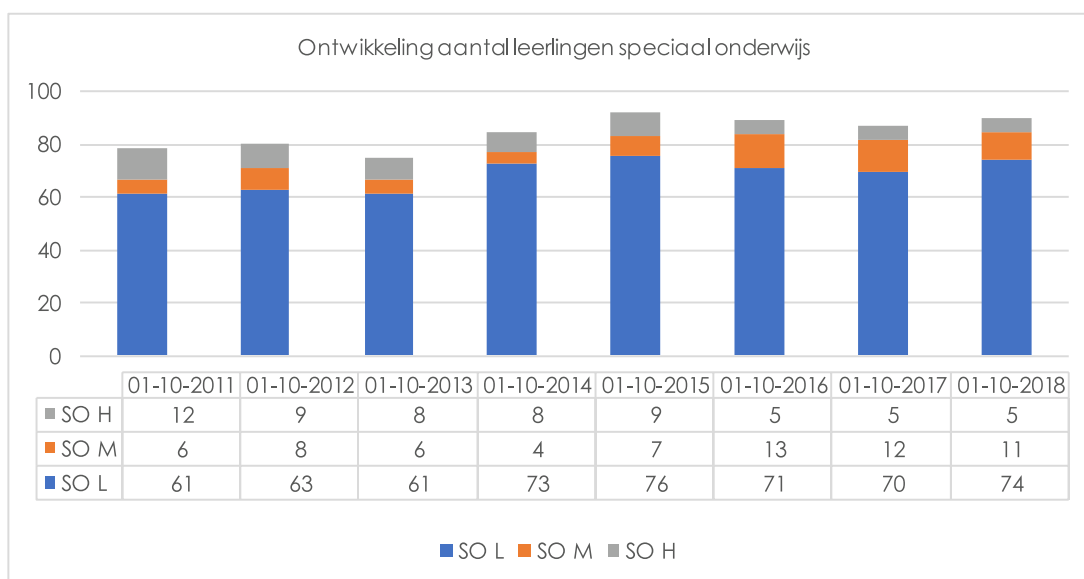
In onderstaande grafiek is zichtbaar hoe het verwijzingspercentage naar het speciaal basisonderwijs in de afgelopen jaren gestaag daalt. Op 1 oktober 2018 is het verwijzingspercentage met 2,57% en licht opgelopen. Dat betreft 168 leerlingen van de in totaal 6.547 leerlingen (basis- en speciaal onderwijs samen). Beleidsmatig vraagt de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs aandacht, enerzijds in het kader van thuisnabij onderwijs en anderzijds in het kader van de versterking van de ondersteuning op de reguliere basisscholen.

Het verwijzingspercentage stijgt vanaf 2011 licht en blijft daarna constant. Vanaf 2014 is sprake van een dalend verwijzingspercentage. Als benchmark is het landelijk verwijzingspercentage naar het speciaal basisonderwijs opgenomen (percentage landelijk 01-10-2018 is gebaseerd op 01-10-2017).

5.3 Ontwikkeling aantal leerlingen speciaal onderwijs

In de tabel onder 5.1 fluctueert het aantal leerlingen dat verwezen wordt naar het speciaal onderwijs in de eerste jaren, daarna is lichte stijging zichtbaar (en vervolgens een lichte daling), gemiddeld genomen bedraagt het totaal aantal leerlingen de afgelopen 4 schooljaren rond de 90 leerlingen. In onderstaande grafiek is de verdeling van de toelaatbaarheidsverklaringen per bekostigingscategorie weergegeven (L-M-H). Het merendeel van de leerlingen in het speciaal onderwijs heeft een bekostiging in categorie 1 (laag). Het samenwerkingsverband ontwikkelt i.s.m. de voorzieningen voor speciaal onderwijs nader beleid voor de toekenning van de categorieën. Leerlingen in de categorie hoog (H) zijn doorgaans geplaatst in SO De Sprienke te Goes.

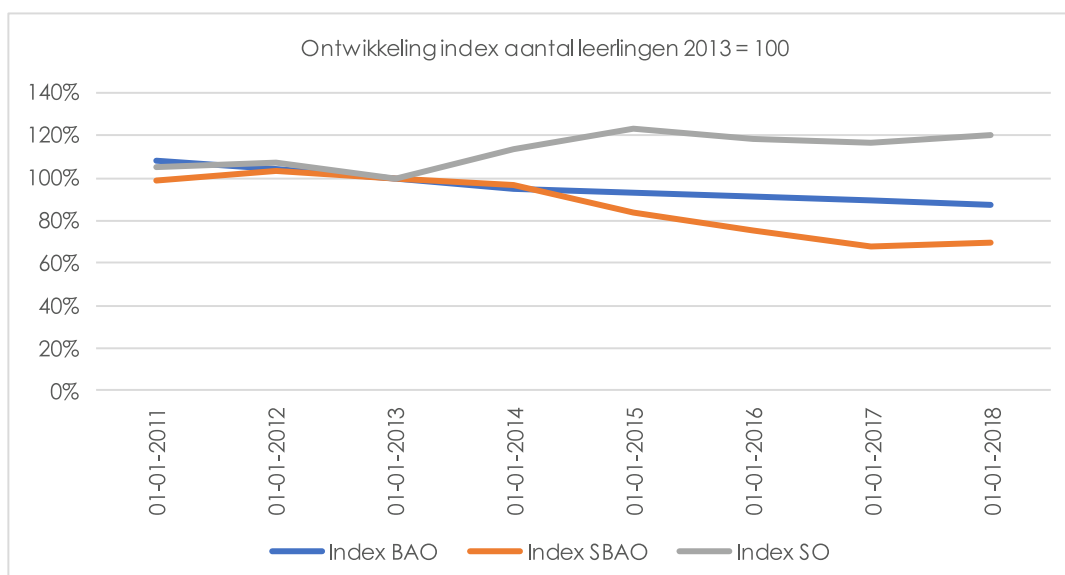

Het bestand aan leerlingen met een bekostigingscategorie Hoog neemt gedurende de afgelopen jaren af als gevolg van een vermindering van leerlingen binnen de doelgroep Cluster 3. Het bestand aan leerlingen met een bekostigingscategorie Laag is redelijk stabiel, maar wel is er sinds het afgelopen jaar sprake van een toename van de instroom van leerlingen in de leeftijdscategorie <8 jaar. Deze trend die mogelijk duidt op een verzwaring van de problematiek is eveneens zichtbaar in de toename van het aantal leerlingen met een bekostigingscategorie Midden.

In de navolgende grafiek is zichtbaar hoe het verwijzingspercentage naar het speciaal onderwijs zich ontwikkelt en afgezet tegen het landelijke verwijzingspercentage (percentage landelijk 01-10-2018 is gebaseerd op 01-10-2017). Het totaal aan leerlingen in het speciaal onderwijs in het samenwerkingsverband is lager dan te veronderstellen op basis van het landelijke verwijzingspercentage. Toch vragen de omstandigheden in Zeeuws Vlaanderen gezien de krimpende populatie om de ontwikkeling van beleid gericht op thuisnabij onderwijs, samenwerking tussen de diverse onderwijsvoorzieningen en beheersing van de leerlingstromen.

5.4 Index ontwikkeling leerlingstromen

Het aantal leerlingen van het samenwerkingsverband is bepalend voor de te ontvangen bekostiging. Fluctuaties in het aantal leerlingen hebben hierdoor een direct effect op de baten van het samenwerkingsverband. Daarbij is tevens sprake van "communicerende vaten" voor wat betreft de verrekening van de kosten voor het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs.

In de tabel is via een drietal indexen de ontwikkeling van deze drie leerlingenstromen tot uitdrukking gebracht. De teldatum 01-10-2013 is daarbij als basis (=100) genomen. Uit de grafiek kan vervolgens worden vergeleken in hoeverre fluctuaties synchroon lopen of dat er sprake is van afwijkingen. Uit de tabel is af te leiden dat het speciaal basis onderwijs vanaf 01-10-2013 in de afgelopen jaren qua omvang sneller is afgenomen ten opzichte van de afname van het basis onderwijs. Het speciaal onderwijs kent een grilliger verloop over de afgelopen jaren.

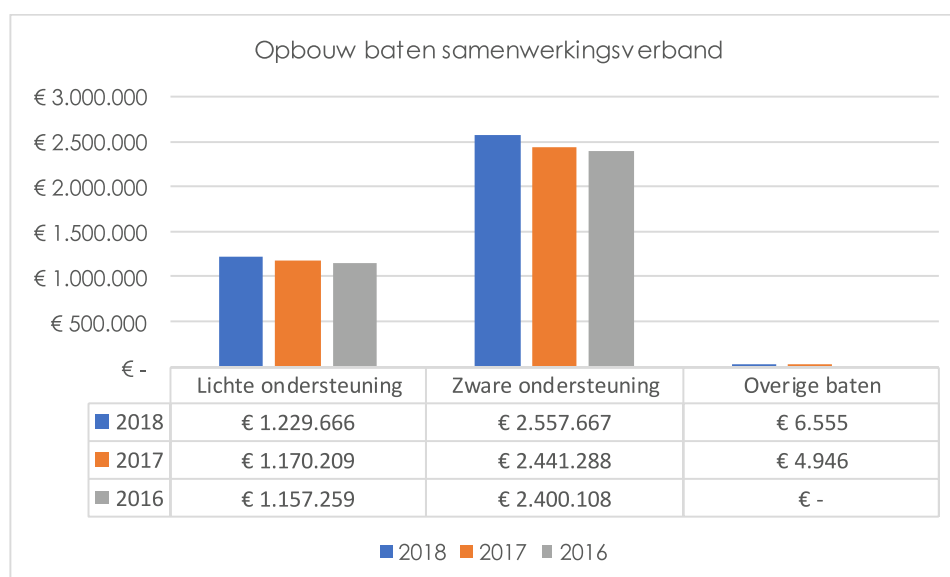
5.5 Opbouw baten en lasten samenwerkingsverband

De bekostiging onder passend onderwijs kent vijf elementen:

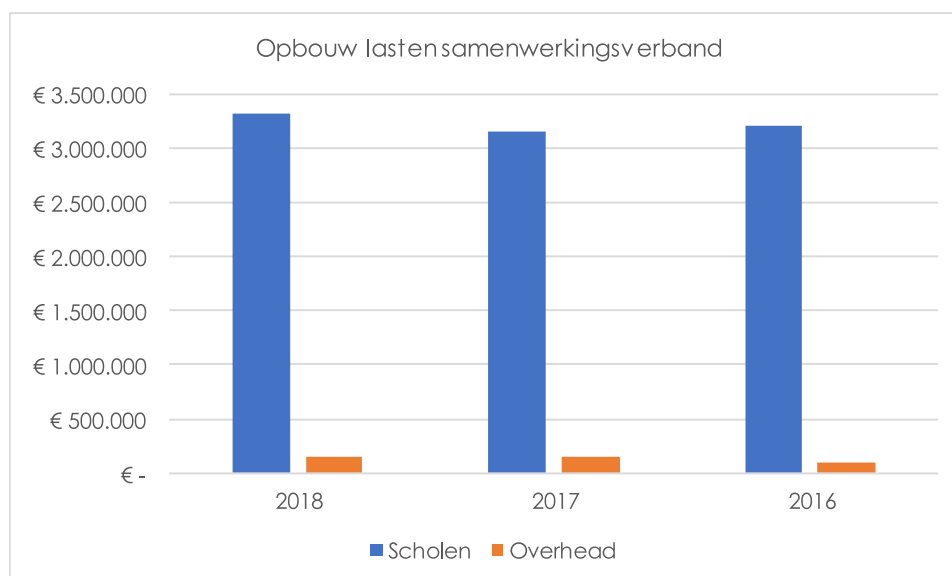
1. Basisbekostiging: alle scholen krijgen basisbekostiging. Dit is de bekostiging die scholen rechtstreeks ontvangen van de rijksoverheid voor het onderwijs.
2. Budget voor lichte ondersteuning: elk samenwerkingsverband krijgt een budget voor lichte ondersteuning. Dat zijn de middelen die tot nu toe onder de noemer weer samen naar school (WSNS) werden verstrekt.
3. Normbudget voor zware ondersteuning: daar bovenop krijgt elk samenwerkingsverband een normbudget voor leerlingen met een zware ondersteuningsvraag. Dit budget wordt gebaseerd op een bedrag per leerling voor het totaal aantal leerlingen dat ingeschreven staat op scholen in het samenwerkingsverband (exclusief de leerlingen ingeschreven op het speciaal onderwijs).
4. Ondersteuningsbekostiging: uit het normbudget wordt per leerling die door het samenwerkingsverband wordt verwezen naar het speciaal onderwijs, een bedrag overgeheveld naar de betreffende speciaal onderwijsschool: de ondersteuningsbekostiging. Dit bedrag is gebaseerd op drie categorieën met elk hun eigen prijs. DUO voert deze verplichte overdracht uit op basis van het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober in het voorafgaande schooljaar.
5. Verevening: in de uiteindelijke situatie krijgt elk samenwerkingsverband eenzelfde normbudget per leerling voor zware ondersteuning. Deze verevening wordt via een overgangsregeling stapsgewijs doorgevoerd.

In het ondersteuningsplan beschrijft het samenwerkingsverband hoe zij de extra ondersteuning voor de leerlingen in haar regio realiseert en hoe de middelen worden verdeeld.

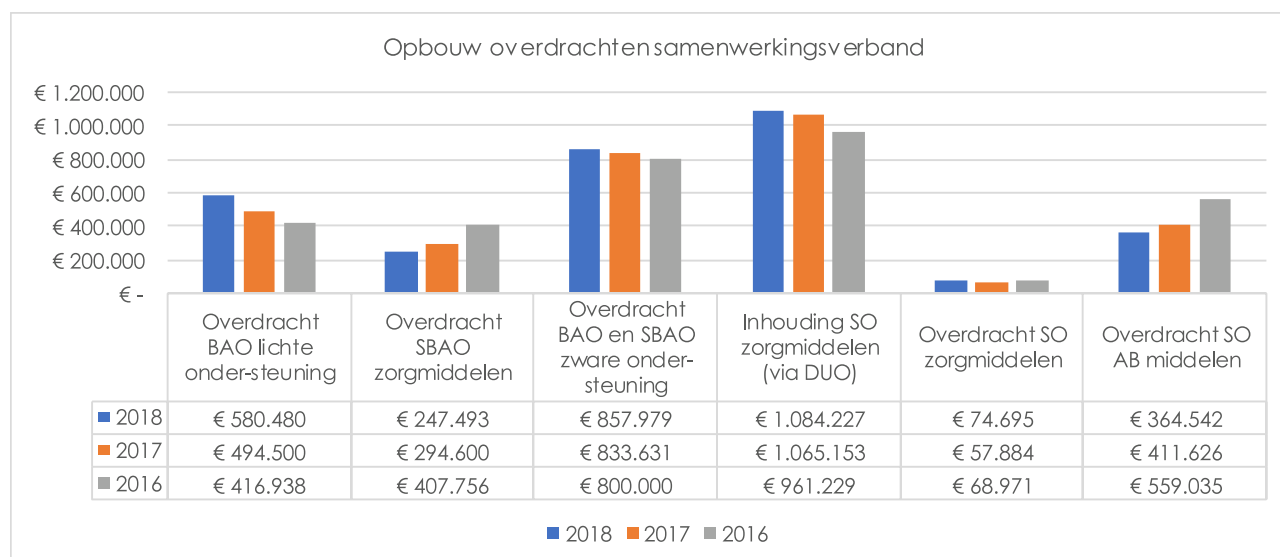
In de onderstaande grafiek is opgenomen wat het samenwerkingsverband in 2016 t/m 2018 heeft ontvangen aan baten. De baten Rijk zware ondersteuning zijn opgenomen als bruto baten, de korting door DUO voor de ondersteuningsbekostiging is hierin dus niet meegenomen. Uit de tabel is af te leiden dat het samenwerkingsverband sterk afhankelijk is van baten uit Rijksbijdragen. Ondanks de krimp in het leerlingenaantal is er sprake van een toename van de baten, toe te schrijven aan een verruiming volgend op de aanpassingen in de cao.

In de onderstaande grafiek is opgenomen welke kosten zijn gemaakt en waar deze aan kunnen worden toegerekend: kosten voor scholen (veelal overdrachten, maar inhoudingen SO plaatsen door DUO) of kosten voor het samenwerkingsverband (kosten bureau samenwerkingsverband). Het samenwerkingsverband kent een model waarbij het merendeel van de lasten (direct of indirect) beschikbaar wordt gesteld aan de scholen.

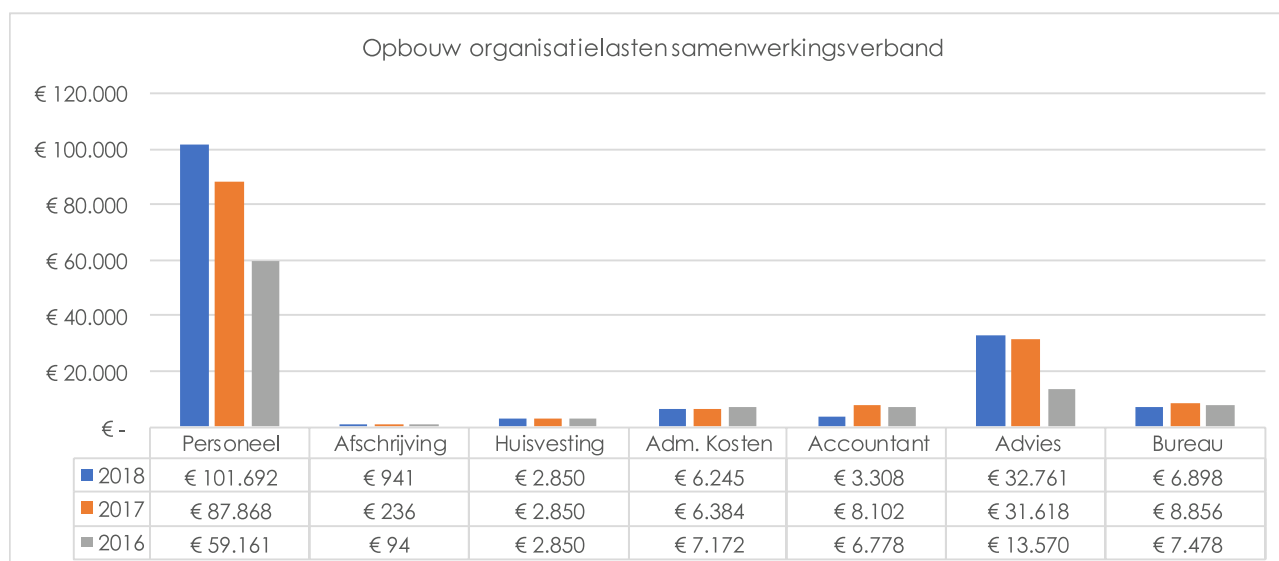

In de onderstaande grafiek is de onderverdeling opgenomen van het bedrag dat is overgedragen aan de scholen: rechtstreeks door DUO door inhouding op de te ontvangen baten in het geval van de ondersteuningsbekostiging of door het samenwerkingsverband. De afnemende overdrachten voor de 2% overdrachtskosten aan het speciaal basisonderwijs en een lagere afname van ambulante begeleiding bij het speciaal onderwijs leiden tot oplopende overdrachten voor eigen beleid.

In de onderstaande grafiek is opgenomen welke kosten in 2016 t/m 2018 zijn gemaakt voor de organisatie en het bureau van het samenwerkingsverband.

Het beeld met betrekking tot de personele kosten is geflatteerd omdat er in 2016 sprake was van een vrijval van een reservering voor kosten SMW. De tijdelijke inhuur van een coördinator a.i. vooruitlopend op de benoeming van een directeur voor het samenwerkingsverband zorgen voor een toename van de kosten personeel. De invoering van een de programma's Thuis nabij Passend Onderwijs en Governance en hierin opgenomen ondersteuning door externen zorgen voor de stijging van de advieskosten.

6 Financiën

6.1 Balans

Onderstaand is enkelvoudige balans per ultimo van de stichting opgenomen (x € 1). Op basis van deze gegevens is een korte analyse opgesteld en zijn de relevante kengetallen berekend.

Kalenderjaar	31-12-2018	31-12-2017
Activa		
Materiele vaste activa	9.996	2.901
Vorderingen	57.068	17.721
Liquide middelen	1.073.621	804.516
Totaal activa	1.140.685	825.137
Passiva		
Eigen vermogen	1.091.499	776.432
Voorzieningen	3.641	3.461
Langlopende schulden	0	0
Kortlopende schulden	45.545	45.244
Totaal passiva	1.140.685	825.137

Toelichting op de belangrijkste aandachtspunten in de balans:

- Het positieve resultaat over 2018 heeft zijn weerslag in de balans voor wat betreft de ontwikkeling van het eigen vermogen.
- Het resultaat en de ontwikkeling van de verhouding tussen de vorderingen en de schulden heeft een eveneens positieve uitwerking op de ultimo stand van de liquide middelen.
- De post vorderingen betreft met name de nog te ontvangen bedragen van het samenwerkingsverband VO2903 voor de kosten gemene rekening over de periode van augustus t/m december.
- Alle middelen aan ondersteuningsbudget, groeibekostiging en AB-ondersteuning zijn binnen het lopende kalenderjaar overgedragen aan de scholen. Een en ander is zichtbaar in de stand van de post Kortlopende schulden. Deze bestaat aan het einde van het kalenderjaar uit de reguliere overlopende posten voor crediteuren en sociale lasten.

6.2 Kengetallen

Kalenderjaar	31-12-2018	31-12-2017
Weerstandvermogen	28,56%	21,42%
Solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	95,69%	94,10%
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	96,01%	94,52%
Liquiditeit	24,83	18,17
Rentabiliteit	8,30%	8,65%

Voor samenwerkingsverbanden geldt in zijn algemeenheid dat de financiering van investeringen niet of nauwelijks een rol speelt en dat de beoordeling van de financiële kengetallen zich veelal beperkt tot de beoordeling van de aanwezige bufferfunctie en borging van de aanwezigheid van voldoende liquiditeit om de (tijds) overdracht aan de scholen te kunnen borgen. Deze elementen zijn dan ook bovenliggend in de financiële sturing, een en ander in relatie met het kengetal rentabiliteit. Door in de komende jaren bewust te kiezen voor extra middelen voor het onderwijsveld wordt via het kengetal rentabiliteit sturing gegeven aan de ontwikkeling van de restcapaciteit in het eigen vermogen.

In de komende jaren wordt duidelijker welke (financiële) risico's het samenwerkingsverband loopt en welke maatregelen voor risicobeheersing genomen kunnen worden en welke omvang aan eigen vermogen moet worden aangehouden. De krimp van het aantal leerlingen, de impact daarvan op de te ontvangen bekostiging is een van de belangrijkste financiële risicofactoren. Het bestuur stuurt daarom sinds 2017 op de ontwikkeling van het beleid dat gericht is op het in beeld krijgen van de risico's en de uitwerking naar de bijbehorende omvang van het eigen vermogen c.q. de bijbehorende indicatoren en normen in relatie tot de risico's. Zie hiervoor ook de paragraaf 7.5 in het hoofdstuk 7 Continuïteitsparagraaf.

6.3 Staat van baten en Lasten

Onderstaand is de enkelvoudige staat van baten en lasten van de stichting opgenomen (x € 1). Op basis van deze gegevens is een korte analyse opgesteld.

Het boekjaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van afgerond € 315.000, waar een positief resultaat was begroot van € 118.100. Een positief verschil van € 196.900.

Kalenderjaar	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil 2018	Realisatie 2017
Baten				
3.1 Rijksbijdragen OCW	3.787.333	3.537.500	249.833	3.611.496
3.2 Overige overheidsbijdragen	0	0	0	0
3.5 Overige baten	6.555	0	6.555	4.947
Totaal	3.793.888	3.537.500	256.388	3.616.443
Lasten				
4.1 Personeelslasten	101.692	91.600	-10.092	87.868
4.2 Afschrijvingen	941	500	-441	236
4.3 Huisvestingslasten	2.850	2.850	0	2.850
4.4 Overige lasten	49.212	87.700	38.488	54.959
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	3.323.941	3.236.621	-87.320	3.157.393
Totaal	3.478.636	3.419.271	-59.365	3.303.306
Saldo baten en lasten	315.252	118.229	197.023	313.137
Financiële baten en lasten	-185	-100	-85	-191
Resultaat	315.067	118.129	196.938	312.946

In onderstaande tabel is een toelichting opgenomen ter verklaring van de belangrijkste ontwikkelingen onderliggend aan de verbetering van het begrote resultaat met afgerond € 196.900:

Onderdeel	Rijksbijdrage	Overdracht teldatum	Overdracht peildatum	Inzet programma	Nieuw programma	Programma Overhead
Meer schoolmaatschappelijk werk	8.500					
Meer lichte onderst. personeel	78.500					
Meer zware onderst. personeel	168.500					
Meer ver. zware onderst. personeel	-5.500					
Minder DUO so materieel teldatum		5.000				
Minder DUO so personeel teldatum		-16.000				
Meer sbo personeel teldatum		-13.000				
Meer sbo personeel peildatum			-27.000			
Meer sbo materieel peildatum			-8.000			
Minder so groei personeel peildatum			26.000			
Minder so groei materieel peildatum			7.000			
Minder buffer fricties				23.000		
Niet ingezet buffer thuisnabij onderwijs				30.000		
Niet begrote lasten kansgroep					-106.000	
Niet begrote lasten directie						-17.000
Meer agv cao beleidsmedewerker						-3.000
Niet begrote lasten coordinator a.i.						-24.000
Niet ingezet budget scholingskosten						3.500
Hogere doorbelasting personeelskosten						29.000
Minder kopieerkosten/drukwerk						1.500
Minder ICT						1.500
Minder kantoorkosten						1.400
Minder managementondersteuning						22.000
Minder vergaderkosten						2.000
Hogere doorbelasting bureaulasten						9.000
Saldo	250.000	-24.000	-2.000	53.000	-106.000	25.900
Saldo cum.	250.000	226.000	224.000	277.000	171.000	196.900

In de bovenstaande opstelling zijn de diverse effecten uitgesplitst naar een zestal hoofdlijnen in de staat van baten lasten van het samenwerkingsverband.

Uit de kolommen Rijksbijdrage en Overdracht teldatum valt af te leiden dat door de aanpassingen in de prijs van de bekostiging het samenwerkingsverband er ongeveer € 250.000 aan meeropbrengsten is gerealiseerd.

Een deel van deze bruto meeropbrengst wordt gecorrigeerd doordat de verrekeningen door DUO voor de plaatsen in het speciaal onderwijs en de overdrachten van het samenwerkingsverband aan het speciaal basisonderwijs daardoor eveneens hoger uitvallen.

Uit de kolom Overdracht peildatum is af te leiden dat de toename van het aantal plaatsen in het speciaal basisonderwijs een hoger bedrag aan overdrachtskosten geeft op de peildatum (toename 01-10 t.o.v. 01-02), maar omdat de groei voor het speciaal onderwijs lager uitvalt dan begroot (m.n. geen groei categorie Hoog), wordt dit effect per saldo opgevangen.

In de programma's is veelal een frictiebuffer en/of ontwikkelruimte opgenomen, uit de kolom Inzet programma is af te leiden dat er beperkt gebruikt is gemaakt van deze budgetruimte met een dito effect op het resultaat.

In 2018 is een nieuw programma Observatiegroep (betreft de kansgroep) ingevoerd, waarbij deze niet begrote kosten zijn gefinancierd vanuit de gedurende het jaar geprognosticeerde ruimte vanuit de bovengenoemde kolommen.

Een dergelijke sturing is eveneens toegepast op het programma Overhead om de extra kosten verbonden aan de inzet van de coördinator a.i. op te kunnen vangen.

Samenvattend kan worden gesteld dat de resultaatverbetering ontstaat door de aanpassingen in de prijs van de Rijksbijdragen met een corrigerend effect als gevolg van de eveneens hogere verrekeningen door DUO en doorbetaling van prijseffecten via de overdrachten aan het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs. Het samenwerkingsverband heeft nog geen beleid ontwikkeld om dergelijke prijsaanpassingen gedurende het lopende jaar ook te verrekenen in de overdracht aan middelen eigen beleid. Een en ander leidt tot een ruimer resultaat over 2018 dan begroot.

6.4 Treasuryverslag

Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft een treasury statuut vastgesteld. In dit statuut wordt beschreven welke treasury taken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor het samenwerkingsverband. Ook worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn.

Het samenwerkingsverband vindt dat de beschikbaarheid van middelen, het beheersen en bewaken van geldstromen van essentieel belang zijn voor de stichting. Mede daarom wordt jaarlijks gekoppeld aan de jaarbegroting een liquiditeitsbegroting en een betaalschema voor de overdrachten aan de besturen opgesteld.

Doel van deze liquiditeitsbegroting is enerzijds om aan de verbonden schoolbesturen te communiceren welke middelen, voor welke omvang en op welk moment beschikbaar worden gesteld. Anderzijds borgt deze werkwijze een aantal primaire elementen van de treasury functie, namelijk:

- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de aanwezige beleidskaders (rente maximalisatie);
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de stichting zijn verbonden (risico minimalisatie).

Voor wat betreft het gevoerde beleggingsbeleid in 2018, het samenwerkingsverband houdt geen beleggingen aan. Voor alle tegoeden is in 2018 gebruik gemaakt van bank- en of spaarrekeningen, welke direct opeisbaar zijn en zijn ondergebracht bij de Rabobank. Deze instelling en de ingezette producten voldoen aan de eisen uit de regeling beleggen en belenen.

7 Continuïteitsparagraaf

7.1 Meerjaren kengetallen

Bij het opstellen van een begroting wordt gebruik gemaakt van de volgende informatie:

- Leerlingaantallen per teldatum 1 oktober van enig jaar, zoals gepresenteerd in Kijkglas van DUO;
- Leerlingenprognoses zoals ontvangen van het basis- en speciaal basisonderwijs;
- De meest actuele gegevens en tarieven van het ministerie van OCW;
- Tussentijdse financiële rapportages, inclusief lopende verplichtingen;
- Actuele ontwikkelingen.

Onderstaand de opstellingen met de leerlingenaantallen die ontleend zijn aan de jaarbegroting 2019 en meerjarenbegroting 2020 t/m 2022. Daarbij opgemerkt dat de aantallen voor het basis- en speciaal basisonderwijs zijn gebaseerd op de prognoses van de deelnemende besturen, maar dat voor het speciaal onderwijs nog geen bestuursprognoses voorhanden zijn. In de meerjaren doorrekening is voorsnag rekening gehouden met onderstaand kader, gebaseerd op de ervaringscijfers over de voorgaande teldata.

Teldatum	BAO	SBAO	Totaal
01-10-2018	6.379	168	6.547
01-10-2019	6.340	164	6.504
01-10-2020	6.237	164	6.401
01-10-2021	6.148	155	6.303
01-10-2022	6.081	154	6.235

Teldatum	SO laag	SO midden	SO hoog	SO totaal
01-10-2018	74	11	5	90
01-10-2019	74	11	5	90
01-10-2020	74	11	5	90
01-10-2021	74	11	5	90
01-10-2022	74	11	5	90

In de meerjarenbegroting is voor de inzet van personeel in loondienst uitgegaan van de navolgende functies en omvang:

Functie	Fte 2018	Fte 2019	Fte 2020	Fte 2021	Fte 2022
Directeur	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Beleidsmedewerker	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Begeleider passend onderwijs	0,000	3,500	3,500	3,500	3,500

Van bovenstaande inzet wordt 50% van de directiekosten en 40% van de kosten van de beleidsmedewerker op basis van de onderliggende overeenkomsten kosten gemene rekening doorbelast aan het samenwerkingsverband VO2903. De functie van begeleiders passend onderwijs betreft de invoering van ondersteuning aan scholen door personeel aangesteld bij het samenwerkingsverband, zie hiervoor ook de toelichting onder de paragraaf 7.2 Uitgangspunten beleid, programma Zware ondersteuning.

7.2 Uitgangspunten beleid

Uitgangspunten van het beleid zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan. Om de effecten van het beleid te kunnen monitoren en goed hierop te kunnen sturen is het ondersteuningsplan verdeeld in programma's. De kern van het ondersteuningsplan is het realiseren van een dekkend aanbod voor alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, daarnaast wordt een aantal faciliterende programma's uitgevoerd op het gebied van organisatie en innovatie/toeleiding.

Het begrotingsdocument kent de volgende programma's:

1. Programma Overhead
2. Programma Fricties
3. Programma Governance
4. Programma Thuisnabij Passend Onderwijs
5. Programma Observatiegroep -> nieuw toegevoegd gedurende 2018
6. Programma Optimalisatiepakket -> nieuw toegevoegd voor 2019
7. Programma Licht Ondersteuning
8. Programma Zware Ondersteuning

Toelichting Programma Overhead: In dit programma opgenomen, de personele lasten (coördinator, per 1-11-2018 directeur, en beleidsmedewerker) en materiele lasten samenwerkingsverband (afschrijvingen, huisvestingslasten en overig lasten). De personele lasten zijn aangepast in verband met de CAO verhoging en benoeming van de nieuwe directeur (deel voor rekening van SWV PO, conform verwerking voorgaande coördinator. Indien evenals bij beleidsmedewerker aanstelling plaatsvindt op basis van overeenkomst gemene rekening, leidt een en ander tot hogere kosten gecorrigeerd met een doorbelasting. Een en ander heeft geen impact op het gepresenteerde resultaat).

Toelichting Programma Fricties: Evenals in voorgaande jaren is er een algemeen budget voor onvoorziene uitgaven van € 25.000 opgenomen. Doel van het programma: stimuleren van passend onderwijs voor kinderen bij fricties door het incidenteel/eenmalig bieden van extra ondersteuning.

Toelichting Programma Governance: In de begroting 2018 was een budget van € 20.000 opgenomen onder de noemer Governance voor ondersteuning en ontwikkeling. In de begroting voor 2019 en navolgend is dit kader aangehouden als bandbreedte voor mogelijke RVT kosten.

Toelichting Programma Thuisnabij Passend Onderwijs: In de begroting is vanaf 2018 voor het eerst rekening gehouden met een jaarlijks budget van € 50.000 voor de ontwikkeling/innovatie rondom het thema Thuisnabij Passend Onderwijs en doorgezet in de begroting 2019. Doel van dit programma is het actief ontwikkelen en versterken van het bestaande schoolondersteuningsprofiel en het stimuleren van samen leren en ontwikkelen. Uitgangspunten zijn daarbij:

- Het bestuur en de werkgroep werken de gezamenlijke, lange termijnvisie op een thuisnabij onderwijsaanbod nader uit. In het bijzonder gaat dat om een verdere verkenning van de mogelijkheden van toekomstige samenwerking van SO/SBO, op basis van reeds geschetste scenario's. Er vindt verdere oriëntatie plaats op de positie en de rol van het SBO.
- Scholen wisselen lokaal en – indien nodig Zeeuws-Vlaams breed - elkaars schoolondersteuningsprofielen uit, volgens een lerende aanpak.
- Schoolbesturen maken afspraken over een eventueel gespecialiseerd aanbod van ondersteuningsvoorzieningen, al dan niet in gezamenlijkheid.
- Het samenwerkingsverband zoekt waar mogelijk verbinding met opties uit het regionaal voorzieningenplan, met name daar waar het gaat om de contouren van een brede voorziening in de 3 sub-regio's.
- Het samenwerkingsverband faciliteert de monitoring van de kwalitatieve ontwikkeling en lokale versterking van de basisondersteuning en adviseert over de noodzaak tot eventuele centralisatie (lokaal of regionaal).

Toelichting Programma Observatiegroep: Medio februari 2018 is gestart met een observatiegroep voor de opvang van leerlingen met cluster 4-achtige problematiek, die geen onderwijsvoorziening hebben. Het betreft hier voornamelijk leerlingen die zouden zijn aangewezen op Keurhove, maar ook wel kinderen die niet voor plaatsing op Odysee in aanmerking komen en/of in afwachting zijn van behandeling bij Ithaka. Deels vanwege leeftijd (groep 8) is plaatsing op Keurhove niet meer wenselijk, maar voor een VSO-setting zijn deze leerlingen nog te jong. Om te voorkomen dat kinderen thuis komen te zitten, of op een zorg boerderij een aanbod krijgen, wordt een tijdelijke plaatsing voorzien in een observatie/crisisgroep. In de begroting 2019 en navolgend is een stelpost opgenomen voor dit programma.

Toelichting Programma Optimalisatiepakket: Om in 2019 en navolgende jaren richting te kunnen geven aan de systematische ontwikkeling en uitvoering van het privacy-beleid, monitoringsbeleid is in de begroting 2019 en navolgend een stelpost opgenomen voor dit programma.

Toelichting Programma Lichte ondersteuning: In dit programma zijn een drietal kernen opgenomen te weten:

1. Ondersteuningsbudget aan het basisonderwijs voor lichte ondersteuning;
2. Kosten boven de 2% verwijzing naar het speciaal basisonderwijs;
3. Doorbelasting van deze kosten op basis van het principe 'verwijzer betaalt'.

Ad 1. Doel van het programma: zoveel mogelijk kinderen op de reguliere basisschool, met maximaal de basisondersteuning. Tarief aan ondersteuningsbudget bedraagt € 120,00 per leerling in het basisonderwijs. Op dit budget worden technisch de kosten voor het SBO in mindering gebracht die conform gemaakte afspraken worden verrekening met het BAO. Zie ook toelichting onder Ad 2. en 3.

Ad 2. en 3. Doel van het programma: aan leerlingen met een TLV passend onderwijs bieden op het speciaal basisonderwijs. De omvang van deze kosten neemt af in de meerjarenbegroting omdat er in de prognose zowel sprake is van een afnemend aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs als een afname van de berekening van het aantal leerlingen boven de 2% te bekostigen door het samenwerkingsverband. Wel is er in 2018 sprake van een verhoging aan kosten door een grotere toename van het aantal leerlingen tussen 1

oktober en 1 februari. In de doorrekening voor 2019 en navolgende jaren is uitgegaan van een jaarlijkse toename met 4 leerlingen.

Hierbij moet worden meegewogen dat de deze kosten voor het aantal boven de 2% (op de teldatum) en voor de toename tussen 1 oktober en 1 februari (peildatum) worden doorbelast c.q. omgeslagen naar besturen met een negatieve uitkomst op het aantal plaatsen en doorverwijzingen naar het speciaal basisonderwijs.

Toelichting Programma Zware ondersteuning: In dit programma zijn een drietal kernen opgenomen te weten:

1. Ondersteuningsbudget aan het basis- en speciaal basisonderwijs voor zware ondersteuning;
2. Verrekening door DUO van plaatsen in het speciaal onderwijs op de teldatum en kosten verbonden aan de toename in het speciaal onderwijs tussen 1 oktober en 1 februari (groeiregeling samenwerkingsverband);
3. Inzet van expertise vanuit cluster 3 en cluster 4.

Ad 1. Doel programma: aan leerlingen met een TLV passend onderwijs bieden op het speciaal onderwijs. Totale omvang van het budget voor het programma Zware Ondersteuning is aflopend voor navolgende jaren als gevolg van een afnemend aantal leerlingen in het basis- en speciaal basisonderwijs. Tarief aan ondersteuningsbudget bedraagt € 105,74 per leerling in het basisonderwijs en bedraagt € 552,26 per leerling in het speciaal basisonderwijs.

Vanaf het schooljaar 2017-2018 en tot en met het schooljaar 2018-2019 is de omvang van dit programma verhoogd met de budgettaire ruimte die beschikbaar is gekomen vanuit de herijking van de overeenkomsten voor ambulante begeleiding met cluster 3 en cluster 4. Per schooljaar is een extra budget van € 80.714 beschikbaar gesteld. Overdracht c.q. omslag van dit bedrag is gebaseerd op een tarief per leerling in het basisonderwijs van € 10,67 en een tarief per leerling in het speciaal basisonderwijs van € 56,05.

Ad 2. Doel programma: Aan leerlingen met een TLV passend onderwijs bieden op het speciaal onderwijs. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van 90 plaatsen in het speciaal onderwijs. De kosten hiervan worden verrekend door DUO met het budget zware ondersteuning van het samenwerkingsverband. De toename tussen 1 oktober en 1 februari in het speciaal onderwijs moet door het samenwerkingsverband worden bekostigd. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een toename van 6 leerlingen verdeeld over de bekostigingscategorieën Laag, Midden en Hoog en <8 en 8+.

Ad 3. Doel van het programma: het bieden van passend onderwijs op de reguliere school en overdracht van expertise van de ambulant begeleider aan de reguliere school. Elke basisschool biedt basisondersteuning. Indien een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan de basis-ondersteuning kunnen ambulant begeleiders, in samenspraak met ouders, ingeschakeld worden door de school. In 2019 (t/m juli) wordt nog 7/12 van het bedrag van € 97.800 overgedragen aan ambulante begeleiding vanuit cluster 3 en 7/12 van het bedrag van € 266.700 aan ambulante begeleiding vanuit cluster 4.

Vanaf augustus 2019 is de omvang van deze overdrachten vooralsnog gereserveerd onder de noemer 'borging expertise'. Doelstelling is met ingang van deze datum te starten met de aanstelling van een aantal begeleiders passend onderwijs (+/- 3,5 fte) in dienst van het samenwerkingsverband.

7.3 Meerjaren staat van baten en lasten

Onderstaand is de prognose voor de meerjaren staat van baten en lasten van het samenwerkingsverband opgenomen (bedragen x € 1). Deze staat van baten en lasten wijkt af van de staat zoals opgenomen in de meerjarenbegroting, omdat in de onderstaande opstelling is uitgegaan van de gerealiseerde cijfers over 2018.

Hoewel er op de langere termijn sprake is van een afnemende populatie aan basis- en speciaal basis onderwijs leerlingen bepalend voor de te ontvangen Rijksbijdragen lijkt de afnemende verevening (korting op te ontvangen middelen) en enigszins compenserend effect te hebben op de brutobaten.

Aan de kostenzijde is er sprake van afnemende kosten voor verwijzingen naar het speciaal basis onderwijs en enigszins spraken van een stabilisatie van aantal leerlingen in het speciaal onderwijs van rond de 90 a 95. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat sturen op terugdringen van de deelname aan het speciaal onderwijs kan leiden tot een verhoogde toename van de deelname aan het speciaal basisonderwijs.

Indien daarbij wordt gekeken naar de inkomsten en de uitgezette programmabudgetten, en als uitkomst hiervan, naar de verwachte resultaten en het eigen vermogen als totaal kader om bovengenoemde risico's te kunnen opvangen, kan worden gesteld dat de financiële positie van het samenwerkingsverband zonder

meer goed te noemen is. Vooral nog is dit tezamen ruim voldoende om mogelijke tegenvallers op korte termijn op te kunnen vangen. Anders geformuleerd: wanneer de doelstellingen van het ondersteuningsplan, zoals vertaald naar de meerjarenbegroting, niet gehaald worden, is er door de omvang van het verwachte resultaat en eigen vermogen voldoende tijd om maatregelen te treffen. Anderzijds biedt de rentabiliteit zoals berekend voor de begrotingsperiode die boven de 3% norm ligt, momenteel ook ruimte voor een gerichte ontwikkeling c.q. verruiming van programma's.

EFJ	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Rijksbijdragen OCW	3.787.333	3.750.700	3.738.500	3.719.700	3.662.700
Ov. overheidsbijdragen en -subsidies	0	0	0	0	0
Overige baten	6.555	0	0	0	0
Totaal baten	3.793.888	3.750.700	3.738.500	3.719.700	3.662.700
Personele lasten	101.692	257.300	470.400	470.400	470.400
Afschrijvingen	941	500	500	500	500
Huisvestingslasten	2.850	2.850	2.850	2.850	2.850
Overige lasten	49.212	114.200	114.200	114.200	114.200
Doorbetaling aan schoolbesturen	3.323.941	3.278.371	3.063.250	3.038.250	3.011.150
Totaal lasten	3.478.636	3.653.221	3.651.200	3.626.200	3.599.100
Saldo baten en lasten	315.252	97.479	87.300	93.500	63.600
Financiële lasten	10	20	20	20	20
Financiële baten	195	300	300	300	300
Saldo financiële baten en lasten	-185	-280	-280	-280	-280
Resultaat	315.067	97.199	87.020	93.220	63.320

7.4 Meerjaren balans

Op basis van de meerjaren staat van baten en lasten is een prognose van de meerjaren balans opgesteld (x € 1). Deze balans wijkt af van de balans zoals opgenomen in de meerjarenbegroting, omdat in de onderstaande opstelling is uitgegaan van de gerealiseerde cijfers over 2018.

Als gevolg van de begrote overschotten is er sprake van een gestage toename van het eigen vermogen. Op basis van een risicoanalyse is een 1^e aanzet gemaakt om (jaarlijks) het benodigde weerstandvermogen, het surplus aan eigen vermogen in kaart te brengen en de omvang aan extra beleidsruimte te bepalen. Zie hiervoor ook de paragraaf 7.6 met de belangrijkste risico's en onzekerheden.

De verhouding tussen de vorderingen en schulden wordt als constant en stabiel verondersteld, mede op basis van het ingezette beleid om alle overdrachten en eventuele afrekeningen voor het einde van een lopend boekjaar te realiseren.

Kalenderjaar	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Activa					
Materiele vaste activa	9.996	9.496	8.996	8.496	10.996
Vorderingen	57.068	18.000	18.000	18.000	18.000
Liquide middelen	1.073.621	1.205.843	1.294.863	1.390.083	1.452.403
Totaal activa	1.140.685	1.233.339	1.321.859	1.416.579	1.481.399
Passiva					
Eigen vermogen	1.091.499	1.188.698	1.275.718	1.368.938	1.432.258
Voorzieningen	3.641	4.641	6.141	7.641	9.141
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	45.545	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal passiva	1.140.685	1.233.339	1.321.859	1.416.579	1.481.399

Kalenderjaar	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Stand 01-1	2.901	9.996	9.496	8.996	8.496
Afschrijvingen	941	500	500	500	500
Investerings techn. zaken	0	0	0	0	0
Investerings gebouwen	0	0	0	0	0
Investerings olp/apparatuur	0	0	0	0	0
Investerings meubilair	0	0	0	0	0
Investerings ICT	8.036	0	0	0	3.000
Stand 31-12	9.996	9.496	8.996	8.496	10.996
Stand 01-01	3.461	3.641	4.641	6.141	7.641
Dotatie vrz. jubilea	180	1.000	1.500	1.500	1.500
Bestedingen vrz. jubilea	0	0	0	0	0
Stand 31-12	3.641	4.641	6.141	7.641	9.141

7.5 Meerjaren kasstroom overzicht

Onderstaand het kasstroomoverzicht gebaseerd op de prognose staat van baten en lasten en de prognose balans van het samenwerkingsverband. Dit overzicht wijkt af van het overzicht zoals opgenomen in de meerjarenbegroting, omdat in de onderstaande opstelling is uitgegaan van de gerealiseerde cijfers over 2018.

Kalenderjaar	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Saldo baten en lasten	315.252	97.479	87.300	93.500	63.600
Aanpassingen voor:					
Afschrijvingen	941	500	500	500	500
Mutaties voorzieningen	180	1.000	1.500	1.500	1.500
Verandering in vlottende middelen					
Vorderingen	-39.347	39.068	0	0	0
Kortlopende schulden	301	-5.545	0	0	0
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
Interest	-185	-280	-280	-280	-280
Kasstroom uit operationele activiteiten	277.142	132.222	89.020	95.220	65.320
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiele vaste activa	-8.036	0	0	0	-3.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-8.036	0	0	0	-3.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie langlopende schuld	0	0	0	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0	0	0	0
Mutatie liquide middelen	269.106	132.222	89.020	95.220	62.320
Beginstand liquide middelen	804.515	1.073.621	1.205.843	1.294.863	1.390.083
Eindstand liquide middelen	1.073.621	1.205.843	1.294.863	1.390.083	1.452.403
Mutatie liquide middelen	269.106	132.222	89.020	95.220	62.320

Het begrote resultaat voor de komende jaren heeft een positief effect op ontwikkeling van de kasstroom. Omdat er weinig tot geen investeringen behoeven te worden gedaan en er een bescheiden opbouw aan voorzieningen benodigd is, is het effect vanuit deze activiteiten op de kasstroom zeer gering. In de afgelopen jaren heeft het samenwerkingsverband het financieel beheer op orde gebracht en zet er op in om de komende jaren beleidsrijk te ontwikkelen.

7.6 Belangrijkste risico's en onzekerheden

Het Samenwerkingsverband heeft te maken met een lichte krimp in het leerlingenaantal van het basisonderwijs. Daarnaast wordt verondersteld dat de het leerlingenaantal in het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs stabiel blijft, ook bij de inzet op thuisnabij onderwijs. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

Momenteel monitort het samenwerkingsverband aan de hand van gegevens aangeleverd door scholen en vanuit OCW (o.a. Kijkglas) continue de leerlingenstromen. Met gebruikmaking van deze monitorgegevens kan het samenwerkingsverband de primaire inkomsten en verplichte afdrachten op de teldatum en peildatum meerjarig doorrekenen en bewaken. Ook bij de toepassing van het principe van de "verwijzer betaalt" kan een stijging in de verwijzingspercentages voor het samenwerkingsverband i.c. de schoolbesturen een risico inhouden als gevolg van een uitholling van de overdrachtsruimte eigen beleid (na aftrek van overheadkosten en programma kosten op het niveau van het samenwerkingsverband).

Door de inzet van het principe 'verwijzer betaalt' loopt het samenwerkingsverband in theorie geen financieel risico voor het leerlingenaantal in het speciaal basisonderwijs, maar verplaatst dit risico zich naar een kwalitatieve component waar deze verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs en de uitvoering van passend onderwijs ten principale bij de schoolbesturen ligt. Het samenwerkingsverband tracht dit risico zoveel als mogelijk te beperken door in 2019:

- het programma "Kindkans" te gaan inzetten voor het loket om kwalitatieve en kwantitatieve data te vergaren;
- begeleiders passend onderwijs in te zetten ter ondersteuning en zicht op de ontwikkeling van de scholen;
- de ontwikkeling van een jaarmonitor, waarmee schoolbesturen de besteding van de ontvangen ondersteuningsmiddelen kunnen specificeren en verantwoorden.

In 1^e risicosessie die in januari 2019 is een eerste bandbreedte geschetst van het benodigde risicovermogen, zie hiervoor de onderstaande opstelling:

Thematiek	Risico	Beheersmaatregelen	Financieel effect
Liquiditeit	Het niet kunnen voldoen aan betalingsverplichtingen door mismatch in timing van ontvangsten en uitgaven.	Financiële buffer instellen en bewaking van de stand van de rekeningen door controller .	€ 100.000
Continuïteit buro SWV	Uitbreiding van de organisatie met meer personeel leidt tot verhoogd risico op uitval en noodzaak tot vervanging.	Toezicht op het aanname beleid vanuit het bestuur. Het organiseren van coaching-gesprekken met de medewerkers. Aanhouden van een financiële buffer .	€ 100.000
Het gelijktijdig doorvoeren van onderwijsvernieuwing, het versterken en verbreden van het basisaanbod en de integratie van het SBO enerzijds; met anderzijds de toename van (gedrags)problematiek; en hoe dit leidt tot verwijzingen naar het so.	De versterking van de Basisondersteuning is onvoldoende om te voorzien in de (toegenomen) ondersteuningsbehoefte in het reguliere PO.	Organisatie van de nodige afstemming en klankbord met het werkveld, door de overlegstructuur van het buro swv (Werkgroep passend onderwijs, Panel expertise en toewijzingen, Platform uitwisseling LIn).	€ 300.000
	Overheidsbeleid onderwijsachterstandsgelden leidt tot een verzwakking van het onderwijsaanbod .	De inzet van Begeleiders Passend Onderwijs in de regio.	
	Gebrekkige continuïteit van beleid vanuit de gemeente - met name door frequente wisseling in de bezetting van bepaalde sleutelposities.		
	Onvoldoende beschikbaarheid en/of samenwerking met de jeugdzorg , waardoor er onvoldoende ondersteuning is of te laat, dit in combinatie met de groei aan leerlingproblematiek.	Samenwerking met gemeenten en jeugdzorg via het REA + verband.	
	De vernieuwing v h onderwijs blijkt een ongunstige werking te hebben voor IIn met een bepaalde problematiek, waardoor we met meer verwijzingen worden geconfronteerd dan verwacht.	Verbetering van Kwaliteit & monitoring door het swv buro. Opvolging van IIn-stromen. Verantwoording binnen het Inspectiekader swv. Verantwoording cf. Ondersteuningsplan, koersdocument, jaarplan en (meerjaren)begroting.	
	Onvoldoende monitoring waardoor we onvoldoende in control zijn op de toeleiding . Waardoor onverwacht meer (urgente) verwijzingen ontstaan op korte tijd.	Regio brede invoering van een applicatie voor de melding registratie	
Juridische geschillen	Onderwijsvernieuwing in combinatie met toename gedragsproblematiek en mondigere ouders, leidt mogelijk tot juridisering van geschillen en conflicten . Claims in het kader van AVG . Gevolg: het swv moet juridisch advies en ondersteuning inhuren.	Contact met een juridisch adviseur gespecialiseerd in onderwijs en swv. AVG plan van aanpak en maatregelen. Aanstelling van (externe) AVG functionaris.	€ 50.000

Een en ander leidt tot onderstaande opstelling waarin de extra in te zetten ruimte indicatief is berekend.

Thematiek	Financieel effect
Liquiditeit	€ 100.000
Continuïteit buro SWV	€ 100.000
Effecten doorvoeren onderwijsvernieuwing	€ 300.000
Juridische geschillen	€ 50.000
Aan te houden weerstandsvermogen	€ 550.000
Eigen vermogen ultimo 2018	€ 1.091.499
In mindering: Aan te houden weerstandsvermogen	-€ 550.000
Extra in te zetten	€ 541.499

8 Bijlage Onderwerpen Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur kwam in 2018 tien keer bijeen, nl. op 17-1, 7-2, 7-3, 11-4, 16-5, 6-6, 5-9, 10-10, 14-11 en 12-12.

Januari 2018

- Resultaten haalbaarheidsonderzoek Onderwijsondersteuning Zeeland (OOZ)
- Overeenkomst ambulante begeleiding 2018-2019
- Communicatieplan m.b.t. scenario 1 uitwerking thuisnabij onderwijs (*koers akkoord, scenario 1 verder onderzoeken, afstemmen vervolgstappen*)
- Voortgang enquête herijking governance met SeinstraVandeLaar
- Aanpak ontwikkeling nieuw ondersteuningsplan → *proces en tijdpad*

Februari 2018

- Vooruitblik dialoogbijeenkomst governance 7-2
- Vervolguitwerking thuisnabij onderwijs, opdracht en kaders voor bestuurlijke werkgroepen (voorstel Jos Gerards)
- Voorstel onderwijs-observatiegroep (kansgroep)
- Voorbereiding overeenkomst 2018-2019 met Qwestor
- Vervolg behoeftenonderzoek Onderwijsondersteuning Zeeland

Maart 2018

- Opdracht uitwerking thuisnabij onderwijs voor bestuurlijke werkgroepen
- Vervolgplan Jos Gerards
- Analyse/vragen m.b.t. kansgroep
- Plan van aanpak expertiseborging
- Ambulante begeleiding 2018-2019
- Proces schrijven ondersteuningsplan

April 2018

- Vervolguitwerking thuisnabij onderwijs; vervolgofferte Jos Gerards dd. 16 maart
- Hoofdlijn advies SeinstraVandeLaar na inspiratiebijeenkomst 21-3 governance
- Plaatsing speciaal onderwijs Zeeuws-Vlaamse lln.
- Managementrapportage 1^e kwartaal
- Deel jaarrekening 2017 (enkel cijfers 2017)
- Planning- en control kalender 2^e helft 2017-2018 (o.a. traject jaarrekening)
- Expertiseborging (via SWV), 'OOZ hoe nu verder', idee 'platform' of 'leerwerkplaats'
- Ambulante begeleiding 2018-2019
- Vervolg ontwikkeling ondersteuningsplan 2018-2022; programma bijeenkomst maandag 16 april

Mei 2018

- Vervolg uitwerking thuisnabij onderwijs
- Governance PPOZV → advies t.b.v. AB formuleren n.a.v. rapport Janssen/Posseht
- Concept-ondersteuningsplan 2018-2022 (versie dd. 14-5)
- Analyse Kansgroep
- AVG (privacywetgeving)

Juni 2018

- Vervolgadvies m.b.t. kansgroep
- Planning afstemming foto's thuisnabij onderwijs → *kader en tijdpad*
- Uitwerkingsplan governance en inrichting organisatie
- Ambulante begeleiding 2018-2019: uren, profiel begeleiders in eigen dienst
- Concept-ondersteuningsplan en OOGO
- Vergaderplanning 2018-2019

September 2018

- Jaarplan 2018-2019 (in kader ondersteuningsplan) → prioriteiten en aanpak
- Vervolguitwerking Thuisnabij Onderwijs; vervolg en opdracht, analyse leerlingenstromen SO/SBO
- Vervolg kansgroep en OPDC
- Onderwijs Ondersteuning Zeeland – POZE → terugkoppeling bijeenkomst 27-6

Oktober 2018

- Voortgang gesprekken thuisnabij onderwijs
- Activiteitenplanning 2018-2019 (concretisering jaarplan)
- Knelpunt uitvoering ambulante begeleiding De Korre
- Actuele situatie kansgroep
- Opstart begroting 2019
- Verslag tweedaagse Lunteren

November 2018

- Vervolguitwerking thuisnabij onderwijs
- Plan traject thuisnabij onderwijs SO-leerlingen in Terneuzen, 1^e houtskoolschets
- Profielen ambulant begeleiders
- Evaluatieplan kansgroep
- Concept-begroting 2019 Mededelingen, ingekomen post, diversen

December 2018:

- Vervolguitwerking thuisnabij onderwijs
- Plan c.q. uitwerking van de lijn thuisnabij speciaal onderwijs (TSO) in Zeeuws-Vlaanderen
- Plan van aanpak pilot Onderwijs Zorg Arrangement (OZA) op SBO De Springplank te Terneuzen
- Concept-begroting 2019 (incl. meerjarenbegroting t/m 2022)
- Inrichting organisatie → voortgang en acties
- Versterking overlegstructuur en processen (o.a. ondersteuningstoewijzing, TLV-proces, AVG/IBP)
- Stappenplan werving begeleiders passend onderwijs (BPO'ers)
- Terugkoppeling/notitie dd. 16-11 Onderwijs Ondersteuning Zeeland m.b.t. leernetwerk OZ

9 Bijlage Onderwerpen Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur kwam in 2018 acht keer bijeen, nl. op 24-1, 28-2 (extra), 21-3, 30-5, 20-6, 19-9, 31-10 en 19-12.

Januari 2018

- Ontwikkeling ondersteuningsplan
- Uitwerking thuisnabij onderwijs: communicatie en vervolg, bestuurlijk gesprek
- Update schoolondersteuningsprofielen
- Haalbaarheidsonderzoek Onderwijsondersteuning Zeeland (OOZ) en vervolg behoeftenonderzoek
- Governance: enquête en dialoogbijeenkomst 7-2
- Overeenkomst ambulante begeleiding 2018-2019

Februari 2018

- Uitgangspunten (en kaders) opdracht regionale schoolbesturen m.b.t. project 'Thuisnabij
- Vervolgontwerp, communicatie en planning m.b.t. thuisnabij onderwijs
- Voorbereiding Klankbordgroep OOZ dd. 2 maart: behoefte aan ondersteuning en expertise, commitment aan entiteit OOZ

Maart 2018

- Vervolg uitwerking thuisnabij onderwijs, opdracht bestuurlijke werkgroepen
- Vervolgplan Jos Gerards en start gesprekken besturen
- Plan van aanpak expertiseborging (via SWV)
- Vervolg ontwikkeling ondersteuningsplan 2018-2022; studiedag ondersteuningsplan
- jaarrekening 2017 (enkel cijfers 2017), incl. planning- en control kalender Inspiratiebijeenkomst opbrengsten herijking governance 21-3

Mei 2018

- Vervolg uitwerking thuisnabij onderwijs
- Voorstel m.b.t. governance en inrichting organisatie → bespreken en besluitvorming
- Rapport/eindadvies SeinstraVandeLaar (bijlage 2)
- Opvolging coördinator en continuïteit
- Voorstel organisatie ambulante begeleiding c.q. expertiseborging
- Concept-ondersteuningsplan 2018-2022 → vaststellen
- Kansgroep opbrengsten analyse en evaluatie
- Concept-jaarverslag 2017 (incl. bestuursverslag, verslag toezichthoudend orgaan/AB, jaarrekening)

Juni 2018

- Kennismaking F. van Esch (opvolger P. Hofstede)
- Jaarverslag 2017 → ter goedkeuring; M. Overbeek van DRV Accountants aanwezig; rapportage bevindingen n.a.v. accountantscontrole
- Vervolguitwerking thuisnabij onderwijs; 'Eerste concretisering Foto'
- Ondersteuningsplan 2018-2022 → ter goedkeuring
- Scenario Platform Onderwijsondersteuning Zeeland (POZE)
- Vergaderplanning 2018-2019
- Stand van zaken opvolging coördinator/werving directeur

September 2018

- Kennismaking P. Franke (interim-directeur)
- Stand van zaken vacature directeur SWV
- Jaarplan 2018-2019
- Vervolg uitwerking Thuisnabij Onderwijs ; 1^e foto, analyse leerlingenstromen SO/SBO, opdracht
- Kansgroep
- Onderwijs Ondersteuning Zeeland – POZE → terugkoppeling bijeenkomst 27-6

Oktober 2018

- Welkom en kennismaking Quint Videler (nieuwe directeur)
- Vervolguitwerking Thuisnabij Onderwijs: monitoring en activiteitenplanning 2018-2019
- Voortgang ambulante begeleiding: dienstverlening, profiel begeleiders
- Platform Onderwijsondersteuning Zeeland
- Jaarplan 2018-2019 en activiteitenplanning
- Kansgroep
- Begroting 2019

December 2018

- Vervolguitwerking thuisnabij onderwijs en stand van zaken jaarplan
- Uitwerking 3^e lijn thuisnabij speciaal onderwijs (TSO) in Zeeuws-Vlaanderen
- Versterking overleg en processen t.b.v. werking van het SWV en Thuisnabij onderwijs (presentatie Quint)
- Stappenplan werving begeleiders passend onderwijs
- Concept-begroting 2019 (incl. meerjarenbegroting t/m 2022) → ter goedkeuring
- Pilot Onderwijs Zorg Arrangement (OZA) gemeente Terneuzen
- Regeling subsidie voor extra ondersteuning voor begaafde leerlingen in PO en VO
- Terugkoppeling Onderwijs Ondersteuning Zeeland m.b.t. leernetwerk OOZ

Bijlage Onderwerpen OPR-vergaderingen 2018

De OPR-PO kwam in 2018 vijf keer bijeen, nl. op 16-1, 22-2, 16-4, 6-6 en 23-10.

Januari 2018

- Begroting 2018 (incl. meerjarenbegroting 2018-2021)
- Plan van aanpak herijking governance
- Stand van zaken uitwerking koers thuisnabij onderwijs → communicatietraject
- Aanpak update ondersteuningsplan voor 2018-2022
- Evaluatie bestaande ondersteuningsplan 2014-2018
- Opbrengsten haalbaarheidsonderzoek Onderwijs Ondersteuning Zeeland en vervolg

Februari 2018

- Update ondersteuningsplan (vervolg)
- Vervolgtraject uitwerking koers thuisnabij onderwijs
- Start (tijdelijke) Kansgroep
- Onderwijsondersteuning Zeeland (OOZ): matrix behoeften dienstverlening
- Update schoolondersteuningsprofielen

April 2018

- Nieuw ondersteuningsplan 2018-2022 en programma studiedag dd. 16 april a.s.; instemmingstraject ondersteuningsplan
- Vervolgtraject uitwerking koers thuisnabij onderwijs
- Ervaren (tijdelijke) kansgroep
- Onderwijsondersteuning Zeeland (OOZ): Hoe nu verder? en idee 'platform' of 'leerwerkplaats'

Juni 2018

- Concept-ondersteuningsplan 2018-2022 dd. 14 mei → ter instemming
- Voortgang diverse ontwikkelingen
  - o Vervolg uitwerking thuisnabij onderwijs
  - o Governance en plannen om de organisatie anders in te richten
  - o Veranderingen in de organisatie van de ambulante begeleiding
  - o Kansgroep
  - o Concept-jaarverslag 2017
- Planning OPR-vergaderingen 2018-2019

Oktober 2018

- Aanstelling Quint Videler, nieuwe directeur SWV PPOZV en SWV VOZV, per 1 nov.
- Kennismaking Piet Franke (interim-directeur tot medio november)
- Voortgang diverse ontwikkelingen (Bestuur & Beleid)
  - o Jaarplan 2018-2019
  - o Voortgang project thuisnabij onderwijs
  - o Voortgang governance en inrichting organisatie
  - o Uitvoering ambulante begeleiding
- Opstart begroting 2019
- Afstemming en uitwisseling c.q. contact met OPR-VO
- Planning OPR-vergaderingen 2018-2019
- Taakverdeling in OPR

KENGETALLEN

	2018	2017
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	24,83	18,17
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	95,69	94,10
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	96,01	94,52
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	8,30	8,65
Weerstandsvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	28,56	21,42
Weerstandsvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	28,77	21,47
Huisvestingsratio (<i>((Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %))</i>)	0,08	0,09
Personele lasten / totale lasten (in %)	2,92	2,66
Materiële lasten / totale lasten (in %)	97,08	97,34
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	2,92	2,66
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	97,08	97,34

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 500,-- aangehouden.

De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen en terreinen: 40 jaar.

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair: algemeen 20 jaar, inrichting speellokaal 30 jaar.

ICT: computers, servers en printers 5 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar; digitale schoolborden 10 jaar.

Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur 9 jaar.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de

toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening voor jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

Op grond van de "Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs" is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1%.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

De Rijksbijdragen betreffen de (bruto) door OCW toegekende vergoedingen. Doorbetalingen aan de onderwijsinstellingen zijn verantwoord onder de overige instellingslasten.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden tengunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voorzover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2018 is 97%

Per ultimo 2017 was deze 104,4%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Tevens worden hier de doorbetalingen aan de onderwijsinstellingen verantwoord. Deze zijn onderscheiden in de verplichte afdrachten, generieke afdrachten op basis van het ondersteuningsplan en specifieke afdrachten (arrangementen).

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil. De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

B2 BALANS PER 31 december 2018
(na verwerking resultaatbestemming)

		<u>31 december 2018</u>	<u>31 december 2017</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1		
ICT		<u>9.996</u>	<u>2.901</u>
		9.996	2.901
Vlottende activa			
Vorderingen	2		
Overlopende activa		563	6.312
Overige vorderingen		<u>56.504</u>	<u>11.409</u>
		57.068	17.721
Liquide middelen	3	<u>1.073.622</u>	<u>804.516</u>
		<u>1.140.686</u>	<u>825.137</u>

B2 BALANS PER 31 december 2018

(na verwerking resultaatbestemming)

		<u>31 december 2018</u>	<u>31 december 2017</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	4		
Algemene reserve		<u>1.091.499</u>	<u>776.432</u>
		1.091.499	776.432
Voorzieningen	5		
Personeelsvoorzieningen		<u>3.641</u>	<u>3.461</u>
		3.641	3.461
Kortlopende schulden	6		
Crediteuren		29.069	26.176
Belasting en premie sociale verzekeringen		7.603	3.894
Schulden terzake van pensioenen		2.349	904
Overige kortlopende schulden		3.113	11.873
Overlopende passiva		<u>3.411</u>	<u>2.397</u>
		<u>45.545</u>	<u>45.244</u>
		<u>1.140.686</u>	<u>825.137</u>

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	3.787.333	3.537.500	3.611.496
Overige baten	6.555	0	4.946
	<u>3.793.888</u>	<u>3.537.500</u>	<u>3.616.443</u>
Lasten			
Personele lasten	101.692	91.600	87.868
Afschrijvingen	941	500	236
Huisvestingslasten	2.850	2.850	2.850
Overige instellingslasten	49.212	87.700	54.959
Doorbetalen aan schoolbesturen	3.323.941	3.236.621	3.157.393
	<u>3.478.636</u>	<u>3.419.271</u>	<u>3.303.306</u>
Saldo baten en lasten	<u>315.253</u>	<u>118.229</u>	<u>313.137</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	10	200	21
Financiële lasten	195	300	212
Financiële baten en lasten	<u>-185</u>	<u>-100</u>	<u>-191</u>
Resultaat	<u>315.067</u>	<u>118.129</u>	<u>312.946</u>

	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		315.253		313.137
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	941		236	
- Mutaties voorzieningen	<u>180</u>		<u>3.461</u>	
		1.121		3.697
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-39.347		30.411	
- Kortlopende schulden	<u>301</u>		<u>5.246</u>	
		-39.046		35.657
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		277.328		352.491
- Ontvangen interest	10		21	
- Betaalde interest	<u>-195</u>		<u>-212</u>	
		-185		-191
Kasstroom uit operationele activiteiten		277.142		352.300
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	<u>-8.036</u>		<u>-2.839</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-8.036		-2.839
Mutatie liquide middelen		<u>269.106</u>		<u>349.462</u>
Beginstand liquide middelen	804.516		455.054	
Mutatie liquide middelen	<u>269.106</u>		<u>349.462</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>1.073.622</u>		<u>804.516</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VLOTTENDE ACTIVA

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1 Materiële vaste activa		
ICT	9.996	2.901
	<u>9.996</u>	<u>2.901</u>
	ICT	Totaal
	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2017</i>		
Aanschaffingswaarde	3.309	3.309
Cumulatieve afschrijvingen	-408	-408
Boekwaarde 31 december 2017	<u>2.901</u>	<u>2.901</u>
<i>Mutaties</i>		
Investerings	8.036	8.036
Afschrijvingen	-941	-941
Mutaties boekwaarde	<u>7.095</u>	<u>7.095</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2018</i>		
Aanschaffingswaarde	11.346	11.346
Cumulatieve afschrijvingen	-1.350	-1.350
Boekwaarde 31 december 2018	<u>9.996</u>	<u>9.996</u>
<i>Afschrijvingspercentages</i>		
	van	t/m
ICT		20,00 %
	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
2 Vorderingen		
Overige vorderingen	56.504	11.409
Overlopende activa	563	6.312
	<u>57.068</u>	<u>17.721</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>56.504</u>	<u>11.409</u>
	<u>56.504</u>	<u>11.409</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	<u>563</u>	<u>6.312</u>
	<u>563</u>	<u>6.312</u>
	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
3 Liquide middelen		
Banktegoeden	<u>1.073.622</u>	<u>804.516</u>
	<u>1.073.622</u>	<u>804.516</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening	968.158	699.074
Spaarrekening	<u>105.463</u>	<u>105.442</u>
	<u>1.073.622</u>	<u>804.516</u>

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2018	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2018
Algemene reserve	776.432	315.067	0	1.091.499
Eigen vermogen	<u>776.432</u>	<u>315.067</u>	<u>0</u>	<u>1.091.499</u>

	Saldo 1-1- 2018	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente- mutatie	Saldo 31-12- 2018
5 Voorzieningen						
Personeel:						
Jubilea	3.461	180	0	0	0	3.641
	3.461	180	0	0	0	3.641
Voorzieningen	<u>3.461</u>	<u>180</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.641</u>

Toelichting voorziening jubilea

De voorziening jubilea bestaat uit een kortlopend, middel- en langlopend gedeelte.

Uitsplitsing:

	€
Kort < 1 jaar	3.641
Middellang 1-5 jaar	-
Langlopend > 5 jaar	-
	<u>3.641</u>

<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
€	€

6 Kortlopende schulden

Crediteuren	29.069	26.176
Belasting en premie sociale verzekeringen	7.603	3.894
Schulden terzake van pensioenen	2.349	904
Overige kortlopende schulden	3.113	11.873
Overlopende passiva	<u>3.411</u>	<u>2.397</u>
	<u>45.545</u>	<u>45.244</u>

Belasting en premie sociale verzekeringen

Loonheffing	6.558	2.519
Premies sociale verzekeringen	0	993
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	<u>1.045</u>	<u>382</u>
	<u>7.603</u>	<u>3.894</u>

Overige kortlopende schulden

Overige kortlopende schulden	<u>3.113</u>	<u>11.873</u>
	<u>3.113</u>	<u>11.873</u>

Overlopende passiva

Nog te betalen vakantiegeld	<u>3.411</u>	<u>2.397</u>
	<u>3.411</u>	<u>2.397</u>

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond?	
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	
				Ja (aankruisen wat van toepassing is)	Nee
				☐	☐
				☐	☐
totaal			0	0	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR
totaal			0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01 2018	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-2018	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
totaal			0	0	0	0	0

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
(Rijks)bijdragen			
Rijksbijdragen OCW lichte ondersteuning	1.195.398	1.116.600	1.143.948
Rijksbijdragen OCW zware ondersteuning	2.632.768	2.464.500	2.525.437
Rijksbijdragen overgangsbekostiging personeel	-83.572	-77.800	-95.200
Rijksbijdragen overgangsbekostiging materieel	8.471	8.500	11.051
Overige subsidies Ministerie van OCW	34.268	25.700	26.260
	<u>3.787.333</u>	<u>3.537.500</u>	<u>3.611.496</u>
Overige baten			
Vergoeding VF	747	0	954
Overige baten	5.807	0	3.992
	<u>6.555</u>	<u>0</u>	<u>4.946</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	68.520	56.510	57.641
Sociale lasten	16.344	11.145	12.287
Pensioenlasten	10.386	7.845	7.581
Overige personele lasten	6.442	16.100	10.359
	<u>101.692</u>	<u>91.600</u>	<u>87.868</u>

Lonen en salarissen

Salariskosten directie	17.433	0	0
Salariskosten OOP	77.818	75.000	77.479
Correctie sociale lasten	-16.344	-11.145	-12.287
Correctie pensioenen	-10.386	-7.845	-7.581
Werkkosten PSA	0	500	30
	<u>68.520</u>	<u>56.510</u>	<u>57.641</u>

Sociale lasten

Sociale lasten	16.344	11.145	12.287
	<u>16.344</u>	<u>11.145</u>	<u>12.287</u>

Pensioenlasten

Pensioenlasten	10.386	7.845	7.581
	<u>10.386</u>	<u>7.845</u>	<u>7.581</u>

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Overige personele lasten			
Nascholing	1.345	5.000	180
Dotatie voorziening jubilea	180	0	3.461
Zorgmanager	63.830	39.600	36.516
Ondersteuningsplanraad (OPR)	292	1.000	45
Werkkosten FA	0	500	64
Door te belasten personeelskosten	-59.205	-30.000	-29.906
	<u>6.442</u>	<u>16.100</u>	<u>10.359</u>

Personeelsbezetting

	2018	2017
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	0,17	0,00
OOP	1,00	1,00
	<u>1,17</u>	<u>1,00</u>

WNT-verantwoording 2018 Stichting SWV PPOZV

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.

De WNT is van toepassing op de Stichting SWV PPOZV

Het voor de Stichting SWV PPOZV toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000.

Dit bedrag betreft het algemeen bezoldigingsmaximum

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen.

en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Q.J.A.M. Videler
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/11-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,000
dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 11.811
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.023
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 13.834</i>
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 31.586
-/- onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	€ 13.834
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Toelichting directeur: De directeur van het SWV PO wordt voor 50% doorbelast aan het SWV VO Zeeuws-Vlaanderen.

Gegevens 2017**Individueel bezoldigingsmaximum**

dienstbetrekking	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	NVT
Omvang dienstverband 2017 (fte)	NVT
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	NVT
Beloningen betaalbaar op termijn	NVT
Totaal bezoldiging 2017	€ 0

WNT- verantwoording 2018 Stichting SWV PPOZV

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris	Functie
L.F. Hamelink	Voorzitter AB
S.T.J. van Alphen	Voorzitter DB
T.J. Hut	Penningmeester
H. Verweg	lid
E.P.I. van Remortel	lid tot 9-3-2018
P. Hofstede	lid tot 1-8-2018
A.R. de Jong	lid
L. Koppejan	lid
H. Eilander	lid
E. de Neef	lid vanaf 1-2-2018
F. van Esch	lid vanaf 1-8-2018

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Afschrijvingen			
ICT	941	500	236
	<u>941</u>	<u>500</u>	<u>236</u>
Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	5.700	5.700	5.700
Door te belasten huisvestingskosten	-2.850	-2.850	-2.850
	<u>2.850</u>	<u>2.850</u>	<u>2.850</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	6.245	6.600	6.384
Accountantskosten	3.308	3.000	8.102
Telefoonkosten	1.168	1.400	1.205
Overige administratie- en beheer	33.214	60.000	31.866
	<u>43.934</u>	<u>71.000</u>	<u>47.557</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
	0	500	0
	<u>0</u>	<u>500</u>	<u>0</u>
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	374	1.000	245
Contributies	2.064	2.000	2.124
Verzekeringen	2.378	2.400	2.378
Portikosten / drukwerk	241	1.000	1.986
Kantinekosten	0	0	151
Door te belasten kosten	-13.906	-4.700	-4.947
Overige uitgaven	10.132	7.500	3.744
	<u>1.283</u>	<u>9.200</u>	<u>5.680</u>
<i>Leermiddelen</i>			
Informatietechnologie	2.464	4.000	1.723
Kopieerkosten	1.531	3.000	0
	<u>3.994</u>	<u>7.000</u>	<u>1.723</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>49.212</u>	<u>87.700</u>	<u>54.959</u>
Doorbetalingen aan schoolbesturen			
<i>Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW</i>			
Afdrachten SO	1.084.227	1.073.600	1.065.152
	<u>1.084.227</u>	<u>1.073.600</u>	<u>1.065.152</u>
<i>Doorbetalingen op basis van 1 februari (V)SO</i>			
Doorbetaling groei SO	74.695	106.921	57.884
	<u>74.695</u>	<u>106.921</u>	<u>57.884</u>

Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen, Terneuzen

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
<i>Doorbetalingen op basis van 1 februari SBO</i>			
Doorbetaling op basis van 1 februari SBO	247.493	198.200	294.600
	<u>247.493</u>	<u>198.200</u>	<u>294.600</u>
<i>Overige doorbetalingen aan schoolbesturen</i>			
Overdrachtsverplichting van BAO middelen	580.480	580.500	494.500
Onderst. budg, (S)Bao Zware ond.	857.979	857.900	833.631
Cluster 3 (tripartiet akkoord)	97.818	97.800	117.325
Cluster 4 (tripartiet akkoord)	266.724	266.700	294.301
Buffer fricties	8.191	55.000	0
Observatiegroep	106.333	0	0
	<u>1.917.525</u>	<u>1.857.900</u>	<u>1.739.757</u>
Totaal Doorbetalingen aan schoolbesturen	<u>3.323.941</u>	<u>3.236.621</u>	<u>3.157.393</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	10	200	21
	<u>10</u>	<u>200</u>	<u>21</u>
Financiële lasten			
Overige financiële lasten	195	300	212
	<u>195</u>	<u>300</u>	<u>212</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-185</u>	<u>-100</u>	<u>-191</u>
	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	3.308	3.000	8.102
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal accountantslasten	<u>3.308</u>	<u>3.000</u>	<u>8.102</u>

B7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2018 EUR	Resultaat jaar 2018 EUR	Art.2:403 BW	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
SCOB	Stichting	Sluis	4			Nee	0	Nee
Escal	Stichting	Sluis	4			Nee	0	Nee
SKOH	Stichting	Hulst	4			Nee	0	Nee
Respont	Stichting	Middelburg	4			Nee	0	Nee
Korre	Stichting	Goes	4			Nee	0	Nee
Perspecto	Stichting	Terneuzen	4			Nee	0	Nee
GPO-WN	Stichting	Alphen a/d Rijn	4			Nee	0	Nee
Probaz	Stichting	Terneuzen	4			Nee	0	Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW:Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.

B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:

* Kopierkosten

Dit betreft een contract wat afgesloten is met De Lage Landen voor 24 kwartalen , met een volume van 9.000 kopieën per kwartaal. Het verschuldigde bedrag ultimo 2018 bedraagt € 314,56 per kwartaal. Jaarlijks vindt er een indexering plaats.

* Administratiekosten

Er is een doorlopend contract afgesloten met ingang van augustus 2014 voor een bedrag van € 1.561,14 per kwartaal. De kosten worden jaarlijks geïndexeerd.

* Verrekening van voor gemene rekening gemaakte kosten

Dit betreft een overeenkomst, voor onbepaalde tijd, van diversen kosten (personeelskosten, huisvestingskosten en bureaunkosten) door PPOZV gemaakt en doorbelast aan Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

Huurovereenkomst:

* Huur kantoorruimte

Dit betreft een huurovereenkomst van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen voor het lokaal A0153 op de locatie SSG De Rede, aan de Oude Vaart 1 te Terneuzen. De huurverplichting, inclusief servicekosten (gas, water en elektra en met gebruikmaking van de koffie- en theevoorziening in de personeelskamer tijdens kantooruren) bedraagt € 5.700 per kalenderjaar. Dit bedrag is vrij van btw. Contract loopt tot en met 31 december 2015. De huurovereenkomst zal na deze periode stilzwijgend worden verlengd telkens met een kalenderjaar.

BAPO:

Er is niet gespaard voor duurzame inzetbaarheid.

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2018 ad € 315.067 als volgt over de reserves.

	<u>2018</u> €
Resultaat algemene reserve	315.067
Resultaat Eigen vermogen	<u><u>315.067</u></u>

Ondertekening jaarverslag

Opgesteld door het uitvoerend bestuur te Terneuzen op 26 juni 2019

.....

..... ■

.....

..... ■

..... ■

.....

.....

.....

Vastgesteld op 26 juni 2019 door het toezichthoudend deel van het bestuur

..... ■

.....

..... ■

.....

..... ■

..... ■

.....

..... ■

C1 CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1

Controleverklaring invoegen blad 2

Controleverklaring invoegen blad 3

Controleverklaring, zie volgende pagina's

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs
Zeeuws-Vlaanderen, gevestigd te Terneuzen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen te Terneuzen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2018;
- (2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- Kengetallen
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen

of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze

controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 26 juni 2019

DRV Accountants & Adviseurs

w.g. drs. F. van der Maas RA